

SHOP

Jaarrapportage
2021

Voorwoord

Voor u ligt de inhoudelijke en financiële jaarrapportage 2021 van Stichting Hulpverlening en Opvang Prostitutie en Slachtoffers Mensenhandel (SHOP). SHOP is een in Den Haag gevestigde niet-gouvernementele organisatie die dienst-, hulpverlening en opvang biedt aan (voormalig) sekswerkers, slachtoffers van mensenhandel en bij hen betrokkenen (zoals familie). SHOP functioneert ten dienste van haar samenwerkingspartners en opdrachtgevers tevens als regionaal kennis- en expertisecentrum op de beleidsterreinen sekswerk en mensenhandel.

Deze jaarrapportage geeft een overzicht van de activiteiten en financiële resultaten over de periode **1 januari 2021 tot en met 31 december 2021**.

De rapportage volgt de richtlijnen van diverse gemeentelijke beschikkingen, namelijk:

- ABBA/VL/33952 op grond van de Prostitutienota 2020-2022 en het Actieprogramma Mensenhandel 2020-2023 (Algemene Subsidie Verordening 2020)
- ABBA/VL/31570 onderdeel van SHOP/ Jeugd (Bestedingsprogramma Jeugd, Haagse Jeugd Aan Zet)
- ABBA/VL/35815 Uitstapprogramma Sekswerkers (DUUP)

De looptijd van al deze regelingen is 1 januari t/m 31 december 2021. In het hoofdstuk financiële resultaten wordt ook de jaarrealisatie gemeld van het aantal uren per onderdeel conform de drie beschikkingen.

Daarnaast worden in het kort de activiteiten beschreven die uitgevoerd zijn voor de zorgcoördinatie Hollands Midden en voor de SWAD (Sekswerk Alliantie Destigmatisering).

Drs. M.A. Scali, directeur SHOP

SHOP voert de volgende taken uit:

- 🎯 SHOP ondersteunt sekswerkers (man, vrouw, transpersoon) bij de veilige en professionele uitoefening van hun beroep.
- 🎯 SHOP ondersteunt activiteiten van sekswerkers die positieverbetering van de beroepsgroep tot doel hebben.
- 🎯 SHOP ondersteunt en begeleidt (ex)sekswerkers in nieuw gemaakte keuzes, zoals bij een carrièreswitch.
- 🎯 SHOP levert een bijdrage aan de signalering en bestrijding van (inter)nationale mensenhandel.
- 🎯 SHOP ondersteunt de slachtoffers van mensenhandel en voert de zorgcoördinatie uit voor de regio Den Haag, Haaglanden en Hollands Midden.

SHOP baseert haar handelen op de volgende uitgangspunten:

- 1 Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- 2 Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot (seksuele en anderszins) dienstverlening of welke vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.
- 3 SHOP beschouwt als haar opdrachtgevers: de cliënten (sekswerkers en slachtoffers mensenhandel op het aspect zorgcoördinatie), de subsidieverleners en andere geldgevers.

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	5
Inleiding	6
1 Opvang	8
(ABBA/VL/33952)	
2 Maatschappelijk werk	12
(ABBA/VL/33952)	
3 Carrièreswitch	16
(ABBA/VL/35815)	
4 Zorgcoördinatie Mensenhandel (ZoCo)	18
(ABBA/VL/33952)	
5 SHOP/ Jeugd	24
(ABBA/VL/31570 en ABBA/VL/33952)	
6 Haags Welzijn	28
(ABBA/VL/33952)	
7 Spot46	32
(ABBA/VL/33952)	
8 Veldwerk	36
(ABBA/VL/33952 en ABBA/VL/35815)	
9 Multidisciplinaire aanpak	40
10 Organisatie	44
11 Urenrealisatie en Financiële resultaten	50

Inleiding

2021 stond net zoals 2020 in het teken van de coronamaatregelen die wederom gepaard gingen met een aantal lockdowns. Deze hebben een dramatische impact gehad op het werk van SHOP, maar vooral op het leven van de doelgroep. Ondanks de lockdowns en de aanpassingen die het (zoveel mogelijk) vanuit huis werken met zich hebben meegebracht, is het gelukt om het werk door te zetten en onze cliënten bij te staan. In deze rapportage geven we in grote lijnen aan wat er in 2021 is gebeurd en wat de gevolgen zijn voor de organisatie, de uitvoering van de kerntaken, de projecten en de financiële positie van SHOP.

Communicatie

In 2021 is de opvang open gebleven; hebben het maatschappelijk werk, Spot46 en Haags Welzijn hun spreekuren en alle andere werkzaamheden op een al dan niet aangepaste wijze doorgezet; zijn de individuele begeleiding, trainingen en voorlichtingen door de maatschappelijk werkers en zorgcoördinatoren (vaak online) doorgegaan; en zijn de acties in het kader van SHOP/ Jeugd en Zorgcoördinatie Mensenhandel voortgezet. Via het (online) veldwerk zijn meer seksuekers dan ooit bereikt. De nieuwe websites en social media werden nooit eerder zo intensief ingezet in de communicatie. SHOP is via de digitale weg laagdrempeliger geworden. Veel cliënten (ook anderstalig) geven aan dat zij ervaren hebben er in deze moeilijke tijd niet alleen voor te staan en dat aan hen gedacht wordt.

In 2021 heeft SHOP een nieuwe huisstijl gekregen. Deze is gelanceerd op 2 juni, de Internationale dag van de sekswerker. De nieuwe huisstijl ging gepaard met een nieuw logo voor SHOP en haar verschillende afdelingen, zoals Spot46, SHOP/ Jeugd en Haags Welzijn. Met de nieuwe huisstijl en logo's is er eenheid gecreëerd in de uitstraling van SHOP en haar verschillende afdelingen. Deze jaarrapportage wordt net zoals de halfjaarrapportage in het nieuwe "jasje" gepresenteerd.

Het corona-effect

De cijfers laten zien dat cliënten ons wisten en weten te vinden. Alleen de manier waarop we onze werkzaamheden uitvoeren is veranderd. We constateren dat ook op de momenten dat er een versoepeling van de maatregelen was, er sprake was van een "nieuwe normaal" waarbij de teams van maatschappelijk werk, zorgcoördinatie mensenhandel, Spot46 en Haags Welzijn het werk anders inrichtten. Ook op die momenten werd meer gebruik gemaakt van contacten via telefoon, de digitale weg, enz. In hoeverre deze verandering een definitief karakter heeft, is nog niet helemaal duidelijk. Wel is helder dat, voor het werk dat door SHOP verricht wordt, het face-to-face contact nog steeds zeer noodzakelijk is.

De medewerkers van de opvang van SHOP (De Gantel) deden hun werk zoals altijd met volledige inzet. Het toepassen van hygiëneprotocolen, het verantwoord omgaan met de richtlijnen van het RIVM door medewerkers en cliënten en de extra richtlijnen van het MT van SHOP, hebben zeker bijgedragen aan het gezond houden van de instelling.

Lockdown

Van 15 december 2020 tot 19 mei 2021 mochten sekswerkers niet werken. Er was opnieuw een lockdown van 19 december 2021 tot 15 januari 2022. Daaraan voorafgaand, vanaf 13 november, was sekswerk maar beperkt toegestaan van 6.00 – 18.00 uur. Gedurende deze lockdowns ontstond opnieuw veel vraag van bestaande en nieuwe cliënten naar informatie en praktische (materiële) hulp. De impact op het leven van de cliënten was dramatisch, ook groeide het geweld tegen sekswerkers. Het team veldwerkers van SHOP heeft een filmpje ontwikkeld dat via verschillende apps en andere kanalen verspreid is. In dit filmpje worden sekswerkers geïnformeerd over hun rechten en mogelijkheden om zich te beschermen tegen het geweld.

Net als de seksinrichtingen waren ook de horeca-zaaken en bedrijven in de wellness-branche gedurende een lange periode in het jaar gesloten. Bij Haags Welzijn kwamen veel hulpvragen binnen van cliënten die in deze sectoren werkzaam zijn, bijvoorbeeld van Chinese koks. Zij liepen onder andere tegen problemen aan rondom onrechtmatige contractbeëindiging, onbetaald verlof en onderbetaling. Ook werd een positief signaal waargenomen, namelijk dat een aantal Chinese koks bij Haags Welzijn hebben aangegeven dat zij aangifte hebben gedaan bij ISZW met betrekking tot arbeidsuitbuiting.

Meldingen

In de eerste helft van 2021 heeft de landelijke trend van een daling van het aantal meldingen van slachtoffers mensenhandel en uitbuiting zich doorgezet. In de tweede helft van het jaar was er een groei te zien van het aantal meldingen. Vergelijken met voor de coronacrisis waren er over heel 2021 gezien zelfs meer meldingen. De kwetsbare groepen lijken weer meer zichtbaar te durven worden. Hierbij kan gedacht worden aan mensen met een onzekere verblijfstatus of migranten, zie ook het voorbeeld in voorgaande alinea.

Nieuw

In de volgende hoofdstukken (1 t/m 9) wordt inhoudelijk ingegaan op de resultaten van de kerntaken van SHOP. Nieuw in deze rapportage, in vergelijking met voorgaande jaren, is hoofdstuk 9: SHOP/ Multidisciplinaire aanpak. In dit hoofdstuk worden de projecten en activiteiten van SHOP beschreven die team overstijgend uitgevoerd worden en nodig zijn voor de uitvoering van de subsidieopdracht. Hierbij kan gedacht worden aan het MDO (Multidisciplinair overleg) van SHOP met leden vanuit de verschillende teams en het SHOP/ Boys-team, waarin leden van verschillende afdelingen van SHOP samenwerken om mannelijke sekswerkers beter te bereiken. Na hoofdstuk 9 volgen nog twee laatste hoofdstukken over de organisatie en de urenrealisatie en financiële resultaten.

1 Opvang

De opvang van SHOP, De Gantel, is het vangnet en tevens de springplank voor dak- en thuisloze (ex)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel, zodat ze binnen hun eigen vermogen in staat zijn te bouwen aan een stabiel en zelfstandig leven.

De opvang doet dit door:

- Cliënten in staat te stellen om vanuit een veilige en leerzame omgeving vorm te geven aan een (passend) zelfredzaam en zelfstandig leven.
- Verbinding te houden met zorgmijders binnen de doelgroep, door hen in beeld te houden.

(ABBA/VL/33952)

De 24-uursopvang ontwikkelt haar activiteiten vanuit de volgende functies¹

Noodopvang

Het bieden van laagdrempelige, veilige en kortdurende opvang: het verzorgen van maaltijden en het opstellen van een vervolgtraject.

Crisisopvang

Het bieden van 24-uursopvang, waarbij cliënten hun persoonlijke doelen tot zelfredzaamheid kunnen behalen. Dit doen zij door te oefenen in de leefgroep onder begeleiding van de opvang-medewerkers en door te werken aan de realisatie van een psychosociaal en praktisch gericht persoonlijk plan onder begeleiding van een maatschappelijk werker.

Dagopvang

Verzorgen van maaltijden, groepsactiviteiten en laagdrempelige dagbesteding. Aan deze activiteiten doen zowel cliënten van de noodopvang mee als cliënten die in beeld zijn bij SHOP, maar niet in de opvang verblijven.

Basis medische zorg

Faciliteren van het huisartsensprekuur en basis medische zorg, zoals het verstrekken van medicijnen via huisarts/apotheek, voor sekswerkers die geen eigen huisarts hebben.

¹ Met de realisatie van de nieuwe opvang zijn er vanaf de tweede helft van 2019 twee extra bedden beschikbaar (van 16 naar 18 bedden). Cliënten kunnen het traject crisisopvang afronden in één van de appartementen waar zij in een kleinere leefgroep oefenen met een zelfstandig leven buiten SHOP (zoals begeleid/beschermd wonen bij een andere instelling of in een eigen woning).

Bedbezetting

De 24-uursopvang van De Gantel heeft achttien bedden en één noodbed, verdeeld over twee aparte kleine leefgroepen in de noodopvang en crisisopvang en drie appartementen (doorstroom van de crisisopvang). Gedurende het hele jaar waren de coronamaatregelen van kracht en dit had invloed op het aantal bewoners en dagbezoekers.

In totaal verbleven er 37 unieke cliënten in de opvang. Vergeleken met 2020 en 2019 is er sprake van een lichte afname van het aantal cliënten (respectievelijk 42 en 39). De verdeling tussen (ex)sekswerkers en slachtoffers mensenhandel is redelijk gelijk. 22% van de cliënten zit in het carrièreswitchprogramma (voorheen uitstapprogramma) van SHOP vergeleken met 40% in 2020. Mogelijk heeft dit te maken met de huidige samenstelling van bewoners in de opvang, die vrij jong zijn en minder denken aan stoppen met sekswerk. De bezettingsgraad is wel toegenomen en was in 2021 86,5% (vergeleken met 83,5% in 2020 en 83% in 2019).

Redenen voor een lichte daling in het aantal cliënten kunnen samenhangen met de coronamaatregelen. Vanwege het houden aan de vereiste afstand konden de vrouwen geen kamer met elkaar delen, waardoor er minder cliënten konden verblijven. Ook leken cliënten door de coronamaatregelen minder geneigd om de voorziening te verlaten. De moeilijke doorstroom heeft voor een deel met de coronasituatie te maken, maar nijpender blijft de aanhoudende woningnood en het feit dat cliënten geen gebruik kunnen maken van de urgentieregeling. Hierdoor kunnen cliënten moeilijk doorstromen naar andere woonruimte, waardoor zij langer in de opvang verblijven. Dit is ter sprake gekomen in een gesprek tussen burgemeester Jan van Zanen en medewerkers en bewoners van de opvang, tijdens zijn werkbezoek aan De Gantel in oktober 2021.

Bedbezetting

De bedbezetting is 86,5% door 37 unieke personen, van wie 57% slachtoffers mensenhandel en 43% sekswerkers

22% zit in het carrièreswitchprogramma, 18% minder dan in 2020

Buiten deze uitzonderlijke tijden – coronacrisis – is de opvang toegankelijk voor maximaal tien cliënten die geen bed bezetten, maar overdag behoefte hebben aan dagbesteding en contact. Cliënten kunnen tussen 10:00 en 16:00 uur terecht. Indien gewenst kunnen ze gebruikmaken van het aanbod aan activiteiten en faciliteiten op de opvang (wasgelegenheid, pc, douche etc.). Om de groep cliënten die in de opvang verblijven te beschermen en het besmettingsgevaar te minimaliseren, heeft SHOP deze doelgroep buiten de deur moeten houden in de perioden dat er strengere coronamaatregelen golden. Om het contact met de dagbezoekers warm te houden is er in deze perioden regelmatig telefonisch contact geweest met hen, ook om een luisterend oor te bieden, advies te geven en eventueel door te verwijzen naar het maatschappelijk werk.

Crisiskamer

Eind 2020 is een crisiskamer ingericht met een tweeledig doel: meer ruimte geven aan bestaande eenpersoonskamers én een flexibele plek creëren waar een quarantaineperiode mogelijk is voor nieuwkomers, voordat ze intern of extern naar een reguliere plek kunnen doorstromen. Het is een druk jaar geweest binnen de opvang, waarin er vaak een beroep is gedaan op de crisiskamer. Zo kon een nacht of een weekend een plek geboden worden via een aanmelding van partners uit het land en/of uit de stad, zoals AVIM.

Tevens is er geschoven met de inrichting van de kamers, waardoor voor de noodopvang vier plekken gecreëerd zijn. In de vleugel van de opvang waar dit gerealiseerd is zijn er nu vaste plekken voor de vrouwen die op straat leven en werken en vaak afhankelijk zijn van verslavingen. SHOP heeft hiermee een deel van de groep die na de verhuizing weg was gebleven, weer in zicht. Ook heeft het team van de opvang er met elkaar zorg voor gedragen om Covid buiten de opvang te houden.

Huisarts

Er is een wekelijks inloopsprekkuur van een huisarts bij de opvang van SHOP. In De Gantel heeft de huisarts een aparte kamer gekregen die niet meer als kantoor door de overige personeelsleden wordt gebruikt. Alle cliënten van de opvang kunnen bij de huisarts terecht, met of zonder verzekering. De huisarts kan recepten voor verschillende medicijnen voorschrijven. Als het om niet-verzekerde cliënten gaat dan biedt SHOP in samenwerking met de GGD de mogelijkheid om het consult te vergoeden.

In 2021 waren er 90 consulten, een toename vergeleken met 2020, maar vergelijkbaar met het aantal consulten in de jaren daarvoor. In het eerste kwartaal bleek dat psychische klachten langdurig en ingewikkeld waren. Hoewel het tweede kwartaal rustiger leek, blijkt over het hele jaar dat de psychische klachten groter zijn dan voorgaande jaren. Er waren enkele zeer uitgebreide/langdurige gesprekken. Ook waren er veel huidklachten. Opvallend was dat er in dit Covid-jaar weinig luchtwegklachten waren. Er is, zoals hierboven aangegeven, geen Covid-uitbraak geweest op de opvang.

Huisarts

90 consulten voor
21 unieke personen,

waarvan 36 consulten gericht
op psychische klachten en
31 consulten gericht op
seksualiteit (zoals zwangerschap,
soa's, anticonceptie).

Geen Covid-uitbraak

**Wij bieden een veilig
onderkomen, waar
cliënten kunnen
bouwen aan een stabiel
en zelfstandig leven.**

2 Maatschappelijk werk

Het team maatschappelijk werk werkt aan de volgende doelstellingen:

- Begeleiding van (ex)sekswerkers in hun wens hun zelfredzaamheid en zelfsturing te vergroten, zodat zij zo zelfstandig en aangenaam mogelijk kunnen participeren in de maatschappij.
- Begeleiding van sekswerkers in het maken van nieuwe keuzes bij het stoppen met hun werkzaamheden als sekswerker (carrière-switchprogramma, voorheen uitstapprogramma).
- Bijstaan van (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel in hun wens de regie over hun leven te herwinnen.

ABBA/VL/33952

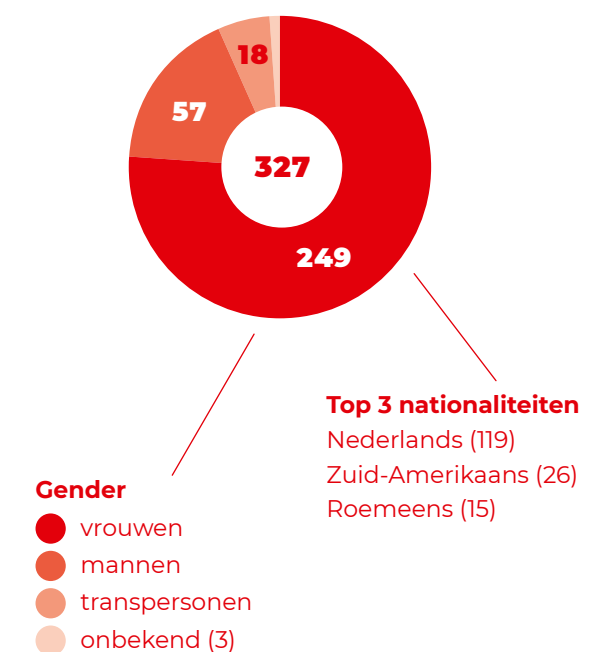
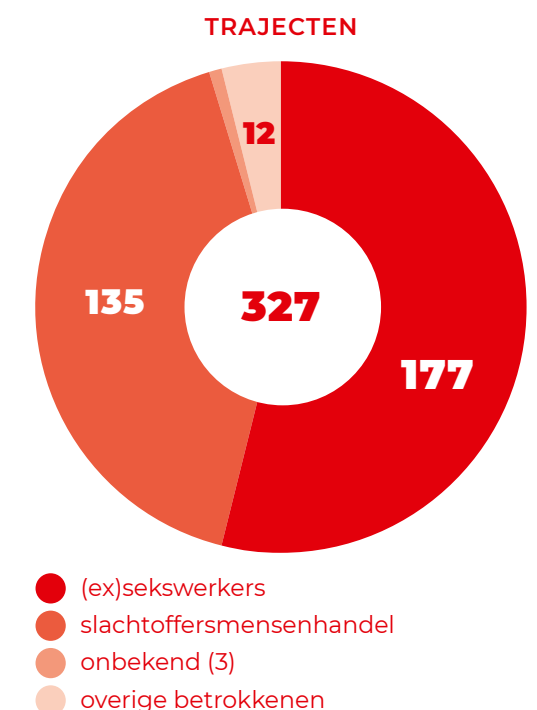
De uitvoering van het team richt zich op de volgende activiteiten:

- Individueel maatschappelijk werk
- Groepswork
- Dagelijks inlooppreekuur voor cliënten met kortdurende vragen
- Niet-cliëntgebonden advisering van netwerkpartners
- Psychosociale begeleiding aan slachtoffers mensenhandel

De activiteiten hebben aanpassingen ondervonden in verband met de coronamaatregelen. Zo konden de maatschappelijk werkers hun werk voortzetten, zowel in de periodes van de lockdown als tijdens de periode met versoepelde maatregelen. Medewerkers hebben om de beurt telefonisch of digitaal vanuit huis gewerkt. Om de fysieke aanwezigheid op kantoor vijf dagen in de week te garanderen is er gewerkt met roosters.

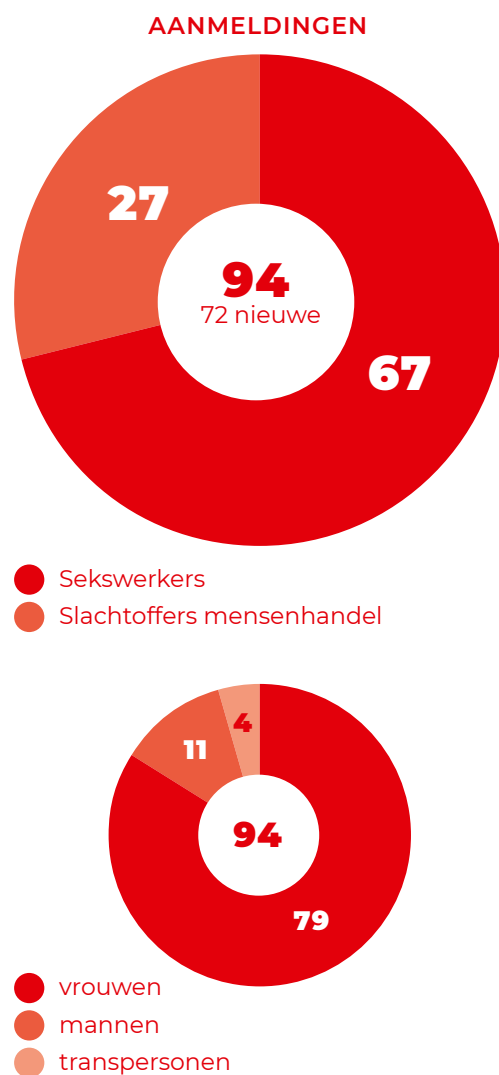
Trajecten

In totaal waren er in 2021 327 trajecten, wat een lichte daling is vergeleken met de 334 trajecten in 2020, maar meer dan de 301 in 2019. Het overgrote deel van de doelgroep is vrouw. De top drie nationaliteiten/achtergronden laat geen grote veranderingen zien met afgelopen jaren en wordt gevormd door Nederlandse, Zuid-Amerikaanse en Roemeense cliënten.

Aanmeldingen

In 2021 hebben 94 cliënten zich aangemeld voor maatschappelijk werk. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2020 (90 aanmeldingen). Een aantal cliënten heeft zich opnieuw aangemeld bij SHOP, maar voor het overgrote deel (72) geldt dat zij nieuw zijn. Vergeleken met het totaal aantal trajecten waar de verdeling tussen slachtoffers mensenhandel en (ex)sekswerkers redelijk dicht bij elkaar ligt, valt op dat het aantal aanmeldingen van sekswerkers in 2021 relatief hoog was (71% versus 29%). Dit zou onder andere kunnen komen door een toename van hulpvragen van sekswerkers in verband met problemen die ontstaan zijn door corona. Het merendeel van de cliënten binnen het maatschappelijk werk vindt zelf de weg naar SHOP. Bij navraag zijn mensen via het veldwerk bekend geraakt met de hulpverlening of hebben zij SHOP via via bereikt. In 2021 zijn 37 trajecten afgesloten.

Hulpvragen

De meeste hulpvragen gaan over huisvesting, financiën, praktische zaken en/of ander werk. Opvallend is dat in 2021 een stuk minder cliënten zijn aangemeld voor het carrièreswitchprogramma, bijna een derde minder ten opzichte van het jaar daarvoor. Stoppen met het werk is wel een hulpvraag die veel naar voren komt bij de aanmelding, maar cliënten besluiten vervolgens niet om deel te nemen aan het carrièreswitchprogramma. De vragen over huisvesting hebben veelal te maken met de woningnood. Het is, net zoals voorgaande jaren, moeilijk voor cliënten om aan een woning te komen of door te stromen. De maatschappelijk werkers blijven erop inzetten om cliënten hier zo goed mogelijk in te ondersteunen en over te informeren. Tot slot hebben veel mensen de behoefte om psychosociale gesprekken te voeren, op een plek die onbevooroordeeld is over het werk wat ze doen of hebben gedaan.

Het maatschappelijk werk maakt veelvuldig gebruik van de tolkdiensten van Global Talk, zodat cliënten in hun eigen taal hun verhaal kunnen vertellen. Dit vraagt meer tijd en geduld van de maatschappelijk werkers, maar straalt vooral vertrouwen en erkenning uit. De tolkdiensten worden dan ook als prettig ervaren door zowel cliënten als medewerkers. In 2021 is het vaakst gebruik gemaakt van een Spaanstalige tolk, wat in lijn is met het relatief grote aantal Spaanstalige cliënten.

Transgender themabijeenkomsten

Vanuit het maatschappelijk werk worden transgender themabijeenkomsten georganiseerd. Aan deze bijeenkomsten neemt een contactgroep deel, bestaande uit transpersonen die werkzaam zijn of werkzaam zijn geweest als sekswerker. De transgroep is gestart in september 2018 en wordt gefaciliteerd door twee maatschappelijk werkers.

In 2021 hebben er 19 bijeenkomsten plaatsgevonden. Er waren 21 unieke deelnemers, van wie 9 vaste bezoekers. Het aantal deelnemers is vergelijkbaar met 2020. De groep bestond in 2018 uit 6 unieke deelnemers en is in de jaren daarna dus erg gegroeid.

De coronacrisis heeft een grote impact gehad op de themabijeenkomsten. Voorheen waren de bijeenkomsten op de hoofdvestiging van SHOP, maar door corona zijn ze online gaan plaats vinden. Heel 2021 waren er alleen online bijeenkomsten. De deelnemers geven aan de themabijeenkomsten en het face-to-face contact met elkaar erg te missen, maar vinden het ook heel waardevol dat deze online voortgezet konden worden. Voor 2022 wordt gekeken hoe de bijeenkomsten weer offline vormgegeven kunnen worden.

Transgender Themabijeenkomsten

19 bijeenkomsten
21 transpersonen

De volgende thema's zijn besproken tijdens de bijeenkomsten:

- Impact van het coronavirus op het werk en de sociale, maatschappelijke en economische gevolgen ervan.
- Stigma's waar transpersonen mee te maken hebben.
- Gezondheid (onder andere operaties, gebruik van siliconen en hormonen, mentaal).
- De transitie
- Sekswork

Bij de themabijeenkomsten zijn drie keer gastbezoekers aangesloten om informatie met de groep te delen. Het gaat om een medewerker van het Haags Economisch Interventieteam (HEIT), een stagiaire van de Hogeschool Leiden en twee financieel trainers van de Gemeente Den Haag.

Uit de bijeenkomsten is vanuit de groep de behoefte naar voren gekomen voor laagdrempelige toegang tot een psycholoog, die gesprekken voert met transpersonen en die de diagnose genderdysforie mag geven. Vanuit SHOP zal bekeken worden wat de mogelijkheden hiervoor zijn, bijvoorbeeld door het aangaan van een samenwerking met een psycholoog op dit gebied.

Er is een app-groep met de deelnemers, zodat ook buiten de bijeenkomsten om contact kan worden onderhouden en belangrijke informatie met elkaar gedeeld kan worden.

3 Carrièreswitch

In deze rapportage wordt een nieuwe term gebruikt voor het uitstapprogramma. Voortaan wordt gesproken over carrière-switchprogramma, omdat de term carrièreswitch voor SHOP meer recht doet aan de inhoud van het programma en een minder stigmatiserende lading heeft dan uitstappen.

(ABBA/VL/35815)

Aan het carrièreswitchprogramma (voorheen uitstapprogramma) nemen sekswerkers deel die besloten hebben te stoppen met het werk en/of ander werk willen gaan doen. Op 31 december 2021 waren er 93 carrièreswitchtrajecten actief en eerder in het jaar zijn er 33 dossiers afgesloten. De cijfers liggen lager dan in 2020, toen waren deze cijfers respectievelijk 126 en 38.

De daling in het aantal trajecten is vooral te verklaren door sekswerkers die vanwege de coronamaatregelen en daarmee samenhangende lockdowns terug zijn gegaan naar het land van herkomst. Zij kwamen niet in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming en besloten de ontwikkelingen rondom versoepelingen af te wachten in het land van herkomst. Door hun vertrek is hun traject bij SHOP beëindigd.

Tijdens het carrièreswitchprogramma is de maatschappelijk werker de casemanager van het traject. De cliënt doorloopt verschillende fasen in het programma, namelijk de contactfase, oriëntatiefase, uitvoerfase en nazorgfase.

Contactfase

Met betrekking tot de contactfase heeft het online veldwerk bijzonder veel aandacht gekregen. Bij het online veldwerk wordt de mogelijkheid om te stoppen met het werk besproken. Dit is uiteraard ook gebeurd op de momenten dat het fysieke veldwerk mogelijk was (zie hoofdstuk 8).

Oriëntatiefase

In de oriëntatiefase is de maatschappelijk werker degene die het contact heeft met de cliënten, een uitkering kan aanvragen en gesprekken voert over het stoppen met het werk en rondom alle andere leefgebieden. Ook wordt in deze fase bekeken welke leefgebieden nog aandacht nodig hebben om duurzaam stoppen te organiseren. Deze fase kan soms enkele weken in beslag nemen, terwijl voor een ander deze fase maanden kan duren.

Uitvoerfase

Op het moment dat men naar de uitvoerfase gaat, zal de jobhunter intensief betrokken worden. De jobhunter richt zich op alles omtrent de carrière-switch. Van vacatures zoeken en oefenen met solliciteren tot het aanleren van vaardigheden en accepteren van een baan. Ook kan de wens zijn om vrijwilligers werk, een opleiding of dagbestedingsplaats te vinden. Alles zal op maat aangeboden worden door de jobhunter. Samen met netwerkpartners bekijkt de jobhunter waar de kansen liggen en uiteindelijk het beste resultaat voor de cliënt.

Nazorgfase

Tijdens de nazorgfase is een cliënt aan het werk of volgt een studie. In deze fase houdt de jobhunter de vinger aan de pols. Zij spreekt cliënten nog regelmatig en kan bij moeilijkheden interveniëren op de werkplek. Het maatschappelijk werk is in deze fase bezig met andere hulpvragen of andere leefgebieden.

Wanneer het carrièreswitchtraject is afgerond, blijven de meeste mensen nog wel in traject bij het maatschappelijk werk. Gedurende het traject kunnen cliënten ook gebruik maken van de faciliteiten van de opvang van SHOP. Zoals aangegeven in hoofdstuk 1, verbleven er in 2021 37 cliënten in de opvang en van hen zaten er 8 (22%) in het carrièreswitchprogramma.

Carrièreswitch 93 trajecten

15 Oriëntatiefase
17 Uitvoerfase
45 Nazorgfase
16 Uitgevallen binnen traject
(of teruggekeerd in sekswerk)

4

Zorgcoördinatie Mensenhandel (ZoCo)

Het team Zorgcoördinatie Mensenhandel (ZoCo) heeft net zoals in 2020 en de andere teams van SHOP te maken gehad met coronamaatregelen, die de uitvoering van het werk beïnvloedden. Desondanks is het werk doorgegaan. Het bijstaan van cliënten, verstrekken van informatie en advies en geven van voorlichtingen of kennis-/bewustwordingsbijeenkomsten vond fysiek plaats, maar in veel gevallen ook online.

(ABBA/VL/33952)

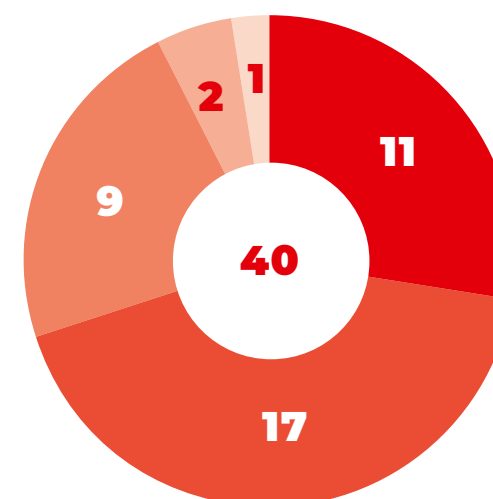
Aanmeldingen zorgcoördinatie

In 2021 waren er 40 nieuwe aanmeldingen van (mogelijke) slachtoffers mensenhandel of arbeidsuitbuiting. 12 van deze aanmeldingen komen uit de regio Hollands Midden.

Hoewel er in de eerste helft van het jaar nog sprake was van een daling van het aantal aanmeldingen, is het aantal aanmeldingen in de tweede helft van het jaar flink gestegen, namelijk van 11 naar 29. Ook viel op dat in de tweede helft van het jaar meer slachtoffers van criminele uitbuiting werden gemeld, namelijk 8 ten opzichte van 1 in de eerste helft van het jaar. Het gaat hierbij om relatief jonge slachtoffers in de leeftijd van 19 tot 23 jaar, die door daders zijn aangezet om illegale praktijken te faciliteren.

Mogelijk worden er meer meldingen gedaan doordat in de tweede helft van het jaar de wereld weer meer is 'opengegaan' met betrekking tot de coronamaatregelen. Ook heeft het team ZoCo in deze periode weer meer voorlichtingen gegeven en de Week tegen mensenhandel georganiseerd (zie hieronder), wat mogelijk van invloed is geweest op dat er meer gemeld is. Vergeleken met voor de coronacrisis waren er over heel 2021 gezien zelfs meer aanmeldingen. De kwetsbare groepen (denk aan mensen met een onzekere verblijfstatus of migranten) lijken weer meer zichtbaar te durven worden.

AANMELDINGEN

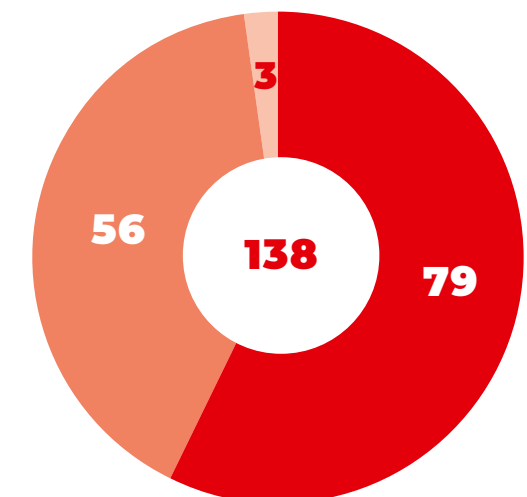

- Arbeidsuitbuiting
- Seksuele uitbuiting
- Criminele uitbuiting
- Seksuele/criminele uitbuiting
- Onbekend

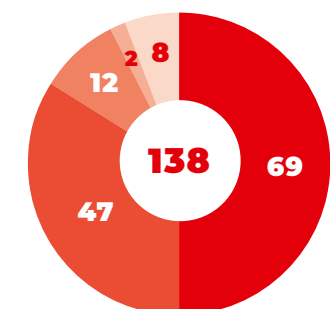
Trajecten zorgcoördinatie

In 2021 waren er in totaal 138 cliënten zorgcoördinatie mensenhandel uit de regio Haaglanden en Hollands Midden, 22 minder dan in 2020. Van het totaal aantal cliënten kwamen 18 uit Hollands Midden. Er wordt op maat bekeken waar iemand de beste hulpverlening kan krijgen, passend bij iemands hulpvraag en wensen. Van de 138 cliënten waren er 78 in behandeling bij SHOP. Met 16 vermoedelijke slachtoffers zijn intakegesprekken gevoerd. SHOP biedt 31 slachtoffers nazorg. 13 trajecten zijn in 2021 afgesloten.

TRAJECTEN

- vrouwen
- mannen
- transpersonen

- Seksuele uitbuiting
- Arbeidsuitbuiting
- Criminele uitbuiting
- Seksuele/criminele uitbuiting
- Onbekend

Voorlichtingen en kennis-/bewustwordingsbijeenkomsten

SHOP/ ZoCo heeft verschillende voorlichtingen en kennis-/bewustwordingsactiviteiten georganiseerd of hier zelf aan deelgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

Basis kennisbijeenkomsten mensenhandel

In mei heeft de zorgcoördinatie twee basis kennisbijeenkomsten mensenhandel verzorgd voor aandachtfunctionarissen en hun collega's vanuit het sociaal domein uit Haaglanden en Hollands-Midden. In de bijeenkomsten is onder andere besproken wat mensenhandel is, welke vormen van mensenhandel er zijn en hoe men deze kan signaleren. Daarnaast is er ingegaan op het zorgaanbod en de dienstverlening van SHOP en de samenwerking met AVIM en het Leger des Heils.

Webinars

Er hebben in 2021 ongeveer 20 kennis-/bewustwordingsbijeenkomsten plaatsgevonden via een webinar voor zorgprofessionals en ambtenaren vanuit verschillende gemeenten in de regio Haaglanden en Hollands Midden. Ook is er in samenwerking met CoMensha een reeks van voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd specifiek voor ambtenaren van de gemeente Rijswijk.

SHOP heeft ook deelgenomen aan het webinar 'De meldcode Huiselijk Geweld, óók bij Mensenhandel!!'. Deze heeft als doel het bespreken en herkennen van de verschillende signalen en vormen van mensenhandel en wat er vervolgens binnen de Wet Meldcode van professionals wordt verwacht bij een vermoeden van mensenhandel.

Ook heeft SHOP deelgenomen aan een webinar over specifiek criminele uitbuiting, waar ook diverse experts uit de praktijk, beleidsmedewerkers, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel, het Openbaar Ministerie en een Jongerenambassadeur aan deelnamen. Het doel van dit webinar was het probleem van criminele uitbuiting in Den Haag te verkennen, met elkaar te bespreken en na te gaan welke interventies nodig zijn.

Bijdrage conferentie zorg en veiligheid

Er is door SHOP/ ZoCo een bijdrage geleverd aan de conferentie "Verbinding tussen zorg en veiligheid in de praktijk in Haaglanden". Het doel van de conferentie was kennis delen over actuele zorg- en veiligheidsthema's en over hoe partners op die thema's goed met elkaar samenwerken. In de deelsessie mensenhandel heeft SHOP aan de hand van een praktijkvoorbeeld de noodzaak tot goede samenwerking tussen zorg en veiligheid belicht.

Training Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken van de afdeling protocolaire basisadministratie (Probas) is samen met FairWork een training arbeidsuitbuiting gegeven.

Roadtrip langs aandachtfunctionarissen

De zorgcoördinatoren van SHOP hebben een digitale roadtrip langs aandachtfunctionarissen (contactpersonen) gemaakt in 11 gemeenten in de regio om hen te informeren over actieve signalering van mensenhandel, de bestuurlijke mogelijkheden om op te treden tegen mensenhandel en de instanties waar slachtoffers terecht kunnen. Gelet op de besprekpunten sloten naast de aandachtfunctionarissen ook collega's vanuit het sociaal domein, jeugd en/of onderwijs aan.

Tijdens de gesprekken zijn er afspraken gemaakt rondom terugkoppeling als er een slachtoffer mensenhandel vanuit een gemeente bij SHOP aangemeld wordt. Er is gesproken over het voorlichtingsaanbod van SHOP en hoe dit kan worden ingezet. Ook is gesproken over (anoniem) melden of het doorgeven van signalen en het geven van voorlichting binnen mogelijke (jeugd)zorginstellingen

Seksuele uitbuiting is geen sekswerk. Seksuele uitbuiting is mensenhandel en moet bestreden worden.

in de gemeente. Verder werd gesproken over een loket voor arbeidsmigranten waar zij in hun eigen taal geholpen kunnen worden en aandacht voor mensenhandel op de scholen in de gemeente. Tot slot is het volledige Shop/ Jeugd-aanbod besproken.

Haagse week tegen mensenhandel

In 2021 is voor het eerst de Haagse Week tegen Mensenhandel georganiseerd van 11 t/m 15 oktober. SHOP heeft hier met verschillende activiteiten aan deelgenomen. Als startsein van deze week vond op 8 oktober de overhandiging plaats van de speciaal door SHOP ontwikkelde VR-bril aan Kavita Parbhudyal, wethouder Zorg, Jeugd en Volksgezondheid. Met de VR-bril wordt op een interactieve manier informatie gegeven over mogelijke slachtoffers van mensenhandel. De eerst uitgebrachte experience is specifiek gericht op seksuele uitbuiting. De versies over arbeids- en criminele uitbuiting zijn in ontwikkeling. Voor voorlichting en/of presentaties aan grote groepen is er een cardbox (kartonnen versie van de VR-bril), die met een mobiele telefoon gebruikt kan worden. Gedurende de week is onder andere op Haagse Hogeschool en in en rondom de omgeving van de Haagse Passage met behulp van de bril interactief geïnformeerd over signalen van mensenhandel.

De Haagse week tegen mensenhandel is officieel geopend door burgemeester Jan van Zanen met zijn aan bezoek aan De Gantel, de opvang van SHOP. Hier maakte hij kennis met een aantal bewoners en had hij een gesprek met (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel.

Roadshow ondermijning

In november is SHOP samen met het Bestuurlijk Ondernemingsteam (BOT-ondermijning district G, Hollands-Midden), Escaperoom en STEDIN gestart met een bewustwordingsroadshow over ondermijning. Hiermee wordt onder andere aandacht gegeven aan het thema mensenhandel en het werk van SHOP. Tijdens de roadshow gaat SHOP actief in gesprek met gemeentepersoneel, front-office medewerkers, burgemeesters en wethouders en kunnen burgers hun ervaringen met SHOP delen. Na een succesvolle aftrap in Alphen aan de Rijn is de karavaan doorgereisd naar Kaag en Braasem. Vanwege aangescherpte coronamaatregelen is de roadshow daarna gestopt. De bedoeling is dat de roadshow wordt herstart als de maatregelen het toelaten.

Synergie vergroten

SHOP/ ZoCo werkt op verschillende manieren aan het vergroten van de synergie tussen ketenpartners, bijvoorbeeld door deel te nemen aan de regionale mensenhandel tafels en via de Ketenregisseur RSIV:

Start regionale mensenhandel tafels

Voor de regio Haaglanden is in april zowel de ambtelijke als de bestuurlijke regionale mensenhan-

del tafel gestart. SHOP neemt deel aan de ambtelijke tafel. Het is de bedoeling dat vanuit de regionale tafels een boost wordt gegeven aan de bewustwording, signalering en samenwerking bij mensenhandel op zowel bestuurlijk niveau als binnen organisaties van gemeenten en ketenpartners. Samenwerking vindt plaats tussen alle gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, zorgverleners en andere betrokkenen om mensenhandel op te sporen, criminelen te bestraffen en slachtoffers op te vangen.

De ambtelijke mensenhandel tafel is opgezet in verschillende themagroepen:

- Opvang van slachtoffers (deelname SHOP)
- Regionaal handhavingsarrangement
- (Preventie) arbeidsuitbuiting (deelname SHOP)
- (Preventie) seksuele uitbuiting en criminele uitbuiting (deelname SHOP)
- Signalering en voorlichting binnen/vanuit de gemeente (deelname SHOP)

Aanstelling ketenregisseur bij RSIV

Naar aanleiding van de aanbevelingen van een onderzoek van Regioplan in 2020 naar de samenwerking rond mensenhandel in de politie-eenheid Den Haag, is bij het RSIV (Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid) een regionale ketenregisseur mensenhandel aangesteld. De ketenregisseur ondersteunt onder andere de 27 gemeenten in de regio Haaglanden en Hollands Midden om in 2022 minimaal uitvoering te kunnen geven aan de bestuurlijke aanpak van mensenhandel. Dit is in overeenstemming met het basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel, zoals opgenomen in het landelijke programma 'Samen tegen mensenhandel'. De aanstelling van de ketenregisseur mensenhandel heeft een positief effect op de uitvoering van het werk van SHOP en de samenwerking met ketenpartners, omdat het de domeinen zorg en veiligheid dichterbij elkaar heeft gebracht.

Sustainable Rescue

SHOP/ ZoCo heeft samen met SHOP/ Spot46 meegewerkt aan het 'Romanian Integrated View Technology (RIVET)' project van Sustainable Rescue. Dit project onderzoekt de manier waarop vrouwen vanuit Roemenië naar Nederland worden gebracht en de

carroussel waarin vrouwen soms terechtkomen als ze eenmaal in Nederland zijn aangekomen. Hiervoor heeft een medewerker van SHOP/ Spot46 vijf anonieme interviews afgenomen onder de naam "Elena's". In het belang van de geloofwaardigheid en vertrouwensband zijn de interviews met Corinne Dettmeijer - Vermeulen besproken en overgedragen aan Sustainable Rescue. Er is besloten om in januari 2022 de samenwerking met Sustainable Rescue te beëindigen, omdat het vervolg van dit project met betrekking tot de uitwisseling van persoonsgegevens haaks staan op de visie over privacy van SHOP.

Casusbesprekingen

In 2021 is 18 keer contact met SHOP opgenomen in verband met een casusbespreking. In 11 gevallen betrof het practices uit Hollands-Midden, 5 casussen komen uit Den Haag, 1 uit Den Bosch en 1 uit Friesland.

Interviews

SHOP/ ZoCo is verschillende keren geïnterviewd. Zo is een zorgcoördinator geïnterviewd door vijfdejaars geneeskunde studenten in het kader van hun co-schappen sociale geneeskunde. Ook heeft een student van de minor Sociale Innovatie in Stad en Wijk van de Haagse Hogeschool een interview gehouden voor een documentaire over mensenhandel.

Tijdens de Haagse week tegen mensenhandel is een artikel verschenen in de Haagse stadskrant, waarin ingegaan wordt op een ervaringsverhaal van een mogelijk slachtoffer arbeidsuitbuiting en de begeleiding en ondersteuning vanuit SHOP.

Ook heeft SHOP/ ZoCo meegewerkt aan een interview voor de evaluatie van de pilotfase van de Opvang voor Slachtoffers van Mensenhandel met Multiproblematiek (OMM), die wordt uitgevoerd door het ministerie van VWS. De OMM bestaat sinds 2019. Eind 2022 nadert het einde van de looptijd van de huidige subsidies. In dit kader zijn er afspraken voor de lange termijn nodig, waar de evaluatie aan moet bijdragen.

Overzicht overige overleggen, bijeenkomsten en projecten

SHOP/ ZoCo heeft naast de overleggen en bijeenkomsten die hiervoor al genoemd zijn ook deelgenomen aan de volgende overleggen, bijeenkomsten en projecten:

- Focus- en weegoverleggen van het Veiligheidshuis Haaglanden en Hollands-Midden
- Zorgnetwerk Mensenhandeloverleg regio Haaglanden
- Voortgangsoverleg mensenhandel (Hollands-Midden)
- Comensha Zoco/ISZW overleggen
- Overleggen van het Strategisch Overleg Mensenhandel (SOM)
- Risico Jongerenoverleg (Gouda)
- 18- Overleg Haaglanden (SHOP is voorzitter van dit overleg)
- Cliëntenoverleg met Perspektief
- Mensenhandel Field Lab Lovitura: uitbuiting van Oost-Europese vrouwen in de seksindustrie (SHOP is onderdeel van de flexibele schil)
- Mensenhandel Field Lab Coeus: professionals, sekswerkers en klanten informeren over jongensprostitutie (SHOP is onderdeel van de flexibele schil)
- Mensenhandel Field Lab Grasshopper: criminele uitbuiting, drugshandel op scholen (SHOP is onderdeel van het kernteam)
- Expertmeeting over Aziatische koks
- Bijeenkomst met het ministerie van Justitie en Veiligheid: informatiesessies over lopende onderzoeken die de gevolgen van de aanpassing van de Vreemdelingendcirculaire monitoren

5 SHOP/ Jeugd

SHOP/ Jeugd biedt hulp aan minderjarige (ex)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel in Den Haag. Als expertisecentrum geeft SHOP/ Jeugd advies, informatie en hulpverlening. Behalve jongeren kunnen ook ouders/verzorgers en zorgprofessionals met vragen terecht bij de hulpverleners. SHOP/ Jeugd werkt nauw samen met andere partners in de regio.

(ABBA/VL/31570 en ABBA/VL/33952)

Trajecten en aanmeldingen

SHOP/ Jeugd is in 2021 39 keer benaderd via telefoon of mail voor advies en consultatie over signalen en vermoedens van sekswerk en/of mensenhandel. Dit heeft 14 keer geleid tot een daadwerkelijke aanmelding en 5 keer is een vooraanmelding gedaan. De overige keren is alleen advies gegeven. In 2021 waren er in totaal 29 cliënten in behandeling. Van 13 van hen is het traject in 2021 afgesloten.

Digitale bezoekers

Binnen social media is SHOP/ Jeugd actief op Facebook, Instagram en YouTube. Wekelijks worden berichten gepost over diverse thema's om de doelgroep te informeren en te bereiken. Aan bod komen onder meer thema's als seksualiteit, sexting, sekswerk en mensenhandel. Aan het eind van 2021 had Shop/ Jeugd 354 volgers, dat is een toename van 35% vergeleken met 2020.

Voorlichtingen en kennisoverdracht

Vanwege de coronamaatregelen zijn veel voorlichtingen niet doorgegaan, welke wel doorgingen zijn gegeven door middel van webinars. In de tweede helft van het jaar konden er dankzij versoepelingen weer meer voorlichtingen ingepland worden. Hieronder wordt weergegeven welke voorlichtingen SHOP/ Jeugd gaf en op welke andere manieren kennis is gedeeld.

Voorlichtingen doelgroep 18-/21

Eind 2020 is SHOP/ Jeugd gestart met een pilot om online voorlichtingen te geven. Hiervoor is een online werkboek ontwikkeld. Er is toen een pilot gestart met een voorlichting aan een groep meiden die verblijven bij Ipse de Brugge. Deze pilot liep verder in januari 2021. Na evaluatie is besloten om de voorlichting op deze manier niet te blijven geven. Het onderwerp en de problematiek bij de doelgroep blijkt te heftig voor een online voorlichting en op deze manier sluit de uitvoering niet aan op de wens en de werkbaarheid van het thema. Met Ipse de Brugge is afgesproken om vanaf maart 2022 per groep een thema-avond te organiseren.

29 trajecten

14 aanmeldingen

354 volgers op social media
Toename van 35%

164 jongeren bereikt
via voorlichting

SHOP/ Jeugd heeft meegedaan aan een Instagram live sessie op het kanaal van STRDR. STRDR is een organisatie voor en door jongeren die in de jeugdzorgplus of jeugddetentie hebben gezeten. In verband met de avondklok organiseerde zij live sessies, waarbij thema's besproken werden en jongeren hun vragen konden stellen. Tijdens de live sessie met SHOP/ Jeugd waren er 70 jongeren die mee deden en achteraf is de sessie 150 keer bekeken. Er werden thema's besproken als mensenhandel, sexting en victim blaming.

SHOP/ Jeugd heeft naast Ipse de Brugge en STRDR geprobeerd een grotere groep jongeren te bereiken door contacten te leggen met scholen en via Instagram live sessies. Zo is er contact geweest met Vast en Verder, Schakenbosch en ROC Mondriaan. Ook zijn er jongeren bereikt tijdens de Haagse week tegen mensenhandel toen SHOP/ Jeugd aanwezig was op de Haagse Hogeschool en in de Passage. Voorbijgangers, onder wie jongeren, werden daar via de VR-bril geïnformeerd over mensenhandel en het werk van SHOP (zie hoofdstuk 4 voor meer informatie). In totaal zijn er tijdens al deze momenten 164 jongeren bereikt.

Boef je? campagne

Eind 2020 is de campagne Boef je? gelanceerd en is de website www.boefje.nu online gegaan. Deze laagdrempelige website is bedoeld om jongeren te informeren over criminele uitbuiting. De campagne liep door in 2021. Er zijn tijdens de campagne 15.000 Boomerangkaarten verspreid door Den Haag. Vijf dagen na de verspreiding kreeg SHOP te horen dat bij veel locaties de kaarten al op waren en was de vraag of er nog meer beschikbaar waren. Op social media zijn verschillende posts en stories gedeeld over de campagne en één filmpje is geadverteerd via Instagram. Het bericht is ook gedeeld door Middin. Daarnaast hebben de buurthuizen en het JIP de campagne veel gedeeld op social media.

In het kader van de campagne is er op 8 april een online tafelgesprek georganiseerd voor professionals. Hieraan namen naast SHOP/ Jeugd twee officieren van Justitie, AVIM, STRDR en Jeugdwerk deel. Er werd gepraat over de signalen van criminele uitbuiting, de mindset van jongeren op straat en hoe jongeren kijken naar anderen die slachtoffer worden maar ook hoe zij slachtoffers eruit pikken. Daarnaast is er integraal een casus besproken. Naar aanleiding hiervan konden kijkers thuis hun vragen stellen. Tijdens de live uitzending waren er 147 deelnemers aanwezig. Na afloop heeft de uitzending op YouTube 300 views gehad. De uitzending blijft beschikbaar, zodat men deze later kan terugkijken of gebruiken.

Gedurende 2021 heeft SHOP/ Jeugd verder aandacht gevraagd voor criminele uitbuiting middels de Boef je? Campagne, zowel online als door het geven van voorlichtingen aan jongeren bij onder andere buurthuizen.

Haagse week tegen mensenhandel

Tijdens Haagse week tegen mensenhandel (zie hoofdstuk 4 voor meer informatie) heeft SHOP/ Jeugd samen met het team ZoCo verschillende activiteiten uitgevoerd. Zoals hierboven omschreven was SHOP/ Jeugd met de VR-bril aanwezig op de Haagse Hogeschool en in de Passage. Ook organiseerde SHOP/ Jeugd een aantal webinars, waarvan één speciaal gericht op jeugdprofessionals over criminele uitbuiting onder jongeren. Hier deden ongeveer 70 professionals vanuit Den Haag en omstreken aan mee. Naar aanleiding van de verschillende webinars zijn er vanuit het ROC Mondriaan een aantal voorlichtingen gepland voor leerlingen en docenten.

Brochure LVB groep

Vanuit het JIP kwam de vraag of SHOP/ Jeugd mee wilde werken aan het vernieuwen van de 'loverboy-brochure' voor de LVB doelgroep (mensen met een licht verstandelijke beperking). Hieraan is in 2021 hard gewerkt samen met Stichting MEE en het JIP. De informatie die in de oude brochure stond over seksuele uitbuiting is ge-update en er is uitleg over criminele uitbuiting aan toegevoegd. Bij de brochure is ook een handleiding gemaakt voor begeleiders. Beoogd was om de brochure in de Haagse week tegen mensenhandel uit te brengen, maar deze deadline is niet gehaald. De verwachting is dat de brochure in het eerste kwartaal van 2022 uitgebracht kan worden.

Jongeren
zijn kwetsbaar
en makkelijk te
beïnvloeden

6 Haags Welzijn

Haags Welzijn streeft ernaar om de gezondheid, arbeidssituatie en maatschappelijke positie van (potentiële) Aziatische slachtoffers van mensenhandel en arbeidsuitbuiting en medewerkers van de Aziatische wellness-branche in de regio Haaglanden te verbeteren. Voorheen lag de focus van Haags Welzijn op de Chinese doelgroep. In 2021 is ingezet op het bereiken van andere Aziatische gemeenschappen en hiermee de doelgroep van Haags Welzijn uit te breiden van de Chinese doelgroep naar de Aziatische doelgroep.

(ABBA/VL/33952)

Spreekuur

Voor Haags Welzijn geldt net zoals voor de andere afdelingen van SHOP dat in 2021 de coronamaatregelen van invloed zijn geweest op de uitvoering van het werk en dat deze vooral ook impact hebben gehad op het leven van de cliënten. Het jaar begon en eindigde met een lockdown, waardoor veel restaurants en bedrijven in de wellness-branche (nagelsalons, massagesalons en beautysalons) hun deuren niet konden openen voor zaken. Veel van de cliënten van Haags Welzijn zijn getroffen door de lockdowns. Om deze doelgroep te blijven ondersteunen is Haags Welzijn vanaf februari 2021 weer gestart met het wekelijkse spreekuur op afspraak bij de Chinese Brug. In verband met de maatregelen was dit spreekuur eind 2020 tijdelijk gestopt.

Over het algemeen vinden cliënten het prettig dat ze weer naar het spreekuur kunnen komen voor advies en vragen. Hoewel het aantal unieke bezoekers licht gedaald is, is het totaal aantal face-to-face contacten toegenomen in 2021. 53% van de unieke bezoekers kwam in 2021 voor het eerst bij Haags Welzijn. Het aantal keer telefonisch contact en via app is in 2021 gehalveerd. Dit heeft vermoedelijk ermee te maken dat er in 2021 één Chineessprekende medewerker was terwijl dat er in 2020 twee waren. Wechat is het meest populaire chatmiddel.

Hulpvragen

De hulpvragen van cliënten hadden onder andere te maken met slecht werkgeverschap. Ze lopen tegen problemen aan zoals werkgevers die hen geen salaris of vakantiegeld uitbetalen, bedreigingen van werkgevers in ruil voor gehoorzaamheid, misleidende arbeidsvoorwaarden die afwijken van aanvankelijk overeengekomen (in China) en op staande voet ontslag. Andere situaties waaruit de hulpvragen voortkomen zijn lange werktijden, onvrijwillig onbetaald verlof tijdens lockdown en het niet verstrekken van arbeidsovereenkomsten en loonstroken. Vanwege onbekendheid met de Nederlandse taal, cultuur en wet- en regelgeving zijn veel cliënten extra kwetsbaar.

Aangezien de huisvesting van Aziatische koks gekoppeld is aan hun baan, betekende het verliezen van banen in sommige situaties ook dakloosheid. Door de lockdowns in de horeca en wellness-branche was er vooral onder de oudere werknemers en mensen met een kleine sociale kring veel stress,

Haags Welzijn 275 face-to-face contacten

120 unieke bezoekers,
van wie 53% nieuw
60 vrouwen
60 mannen

993 contacten via app/bellen
(gehalveerd)

2.737 websitebezoeken
een toename van 20%

onzekerheid en eenzaamheid. Voor veel Chinezen die bij de nagelsalons en massagesalons werken geldt dat zij geen NOW-regeling hebben ontvangen als ondersteuning tijdens de lockdown. Dit komt doordat de werkgevers weigerden een contract aan te bieden.

Uit de hulpvragen kwam naar voren dat Aziatische koks het moeilijk vinden om een baan te vinden, omdat gedurende een lange periode in het jaar horecaken gesloten waren of alleen open voor afhaal. Sommige koks die tijdens de coronacrisis naar Nederland zijn gekomen lopen tegen problemen aan, zoals onrechtmatige contractbeëindiging, dakloosheid, onbetaald verlof, onderbetaling, enzovoort. Enkelingen hebben besloten om terug te keren naar China na maanden zonder salaris. Voor de meeste koks geldt dat zij via telefoon, WhatsApp en WeChat contact opnemen met Haags Welzijn, omdat ze tijdens het spreekuur aan het werk zijn. In 2021 hebben een aantal jongere Chinese koks aangegeven dat zij zelf aangifte hebben gedaan bij ISZW met betrekking tot arbeidsuitbuiting. Jongere Chinese koks lijken zich meer bewust van hun arbeidsrechten.

Wat betreft Chinese koks kwam ook nog het volgende naar voren: vanwege signalen van misbruik van de Regeling Aziatische Koks, die kunnen wijzen op mensensmokkel en/of mensenhandel, heeft de regering deze regeling tijdelijk opgeschort voor nieuwe aanvragen. Dit heeft geleid tot een tekort aan Chinese koks in de tweede helft van het jaar, toen de restaurants in de zomer van 2021 weer opengingen.

Naast de hulpvragen die veelal arbeid gerelateerd zijn, heeft de doelgroep ook andere vragen zoals over belasting, juridische zaken, relatieproblemen, toeslagen, kind-gerelateerde zaken, verblijfsvergunningen en andere regelzaken. Cliënten werken veelal in de horeca, maar ook in de bouw, schoonmaak, huishoudelijk hulp en zoals hierboven al omschreven wellness-branchen. Haags Welzijn merkt dat zij door mond-tot-mond reclame steeds meer bekend wordt bij migranten die in de horeca werken.

Website

Het aantal websitebezoeken is in 2021 merkbaar toegenomen met 20%. In totaal waren er 2.737 bezoeken. De website wordt regelmatig bijgewerkt met relevante informatie voor de doelgroep. De website is niet alleen regelmatig gebruikt door de cliënten en professionals, maar ook door mensen die op zoek zijn naar chineessprekende hulpverleners. De meeste gebruikers komen uit Nederland, gevolgd door China en de Verenigde Staten. De website in de Chinese taal wordt het meest bezocht. Naast het onderwerp over de CAO wordt ook de pagina met "Mijn ervaringen" veel gelezen. Het vertaalde artikel over de uitbuiting van Aziatische koks, dat in maart 2021 in Trouw verscheen, heeft veel lezers naar de website getrokken.

Voorlichting en kennis delen

Haags Welzijn heeft in 2021 verschillende keren voorlichtingsactiviteiten georganiseerd of hieraan meegewerkt en kennis gedeeld, zowel gericht op de doelgroep als externen. Vanwege de coronamaatregelen hebben de activiteiten vaak online plaatsgevonden. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Interview gegeven aan Platform Investico over arbeidsuitbuiting Chinese koks. Daarvoor werden 4 cliënten geïnterviewd.
- Interview gegeven aan een student van de Universiteit van Amsterdam over de thema's veilig werk, arbeidsrechten, mensenhandel en uitbuiting in Nederland van ongedocumenteerde migranten.
- Interview gegeven aan een researchmedewerker van ISZW over de verbetering van het B8 procedure re-integratieproces van Chinese slachtoffers van arbeidsuitbuiting.

- Interview gegeven aan een student van de Universiteit van Utrecht voor een onderzoek over de arbeidsomstandigheden bij nagelsalons voor Chinezen.
- In samenwerking met HWW Zorg is er een voorlichting voor de Chinese doelgroep georganiseerd om de behoefte aan sociaal contact te overbruggen.
- In samenwerking met HWW Zorg is er een voorlichting gegeven door een fysiotherapeut aan de doelgroep.
- Presentatie gegeven aan de Landelijk Politie over Chinese sekswerkers. De uitkomst van deze presentatie was dat er een folder in het Chinees komt, met input van Haags Welzijn, die door de Landelijke Politie verspreid gaat worden.
- Vrijwilligerstraining en voorlichting verzorgd over het Nederlandse Socialezekerheidsstelsels aan de Taiwanese gemeenschap.
- Emancipatietraining bijgewoond voor Vrouwen in Den Haag via PEP.
- Deelgenomen aan de webinar over verschillende vormen van mensenhandel van SHOP/ ZoCo.
- Multidisciplinair overleg bijgewoond van de Chinese Brug over Chinese leerlingen die op de middelbare school een achterstand ontwikkeld hebben.

Haags Welzijn werkt ook aan deze activiteit door het onderhouden van contact met netwerkpartners. In totaal was er in 2021 330 keer contact met netwerkpartners.

Nieuwe fase: uitbreiding Aziatische doelgroep

In mei is een medewerker met een Filipijnse achtergrond gestart bij de afdeling Haags Welzijn. De voornaamste taak voor deze medewerker is het bereiken van andere Aziatische gemeenschappen en hiermee de doelgroep van Haags Welzijn uit te breiden van de Chinese doelgroep naar de Aziatische doelgroep.

Haags Welzijn bevindt zich in een nieuwe fase. Het doel van Haags Welzijn blijft echter hetzelfde, namelijk: de doelgroep empoweren en voorzien van informatie, advies en hulp. Haags Welzijn blijft zich richten op sekswerkers en (vermoedelijke) slachtoffers

van (arbeids)uitbuiting onder de arbeidsmigranten.

Haags Welzijn staat aan het begin van een uitbreiding van de doelgroep. Dit betekent dat er veel geïnvesteerd moet worden in het contact leggen met de verschillende Aziatische gemeenschappen. Ook is het belangrijk om de eigen kennis van de verschillende Aziatische achtergronden te vergroten.

Om te starten is gekozen om de aandacht te leggen bij één Aziatische gemeenschap, namelijk de Filipijnse gemeenschap (in de regio Haaglanden). Vanwege de culturele achtergrond van de nieuwe medewerker was er een goede ingang bij deze gemeenschap. De inspanningen in 2021 om contact te leggen met de Filipijnse gemeenschap hebben laten inzien dat de gemeenschap in Den Haag goed vertegenwoordigd is. Er zijn verschillende stichtingen die zich voor de Filipino's inzetten. Daarom heeft Haags Welzijn ervoor gekozen om in 2022 de aandacht te verschuiven naar de Thaise gemeenschap. De warme contacten met de Filipijnse gemeenschap zullen vanzelfsprekend goed onderhouden worden en Haags Welzijn heeft zich zo goed mogelijk op de kaart gezet, zodat de doelgroep hen hopelijk weet te vinden met hulpvragen.

De verschuiving van de aandacht naar de Thaise gemeenschap valt samen met de uitbreiding van een nieuw spreekuur van Haags Welzijn dat van start is gegaan in november 2021. Dit spreekuur is speciaal voor Aziatische sekswerkers en vindt plaats bij Spot46 (SHOP's informatie- en adviescentrum voor sekswerkers). Dit is tot stand gekomen door de zorgelijke signalen van Aziatische sekswerkers die intern en extern werden afgegeven. Er is een scheiding gemaakt tussen de spreekuren bij de Chinese Brug en bij Spot46, omdat uit ervaring is geleerd dat Chinezen niet geassocieerd willen worden met sekswerk. Dit is een erg groot taboe in de Chinese cultuur. Bij de Chinese Brug komen dan ook voornamelijk Chinese arbeidsmigranten met uiteenlopende vragen over werk en wonen.

De eerste stappen voor het uitbreiden van de doelgroep zijn gezet, maar uit eerdere ervaring met het opzetten van de Chinese doelgroep weet SHOP dat het geduld vereist om een nieuwe groep te bereiken en dat de culturele context daarin leidend is. Dit betekent dat Haags Welzijn zich flexibel moet opstellen om in de behoefte te voorzien. De komende tijd zal Haags Welzijn verder vormgeven aan deze transitie. Dit zal bijvoorbeeld gebeuren door zowel de folder als de website in een nieuw jasje te steken, zodat ze meerdere groepen Aziaten kunnen aanspreken. Zo kan er langzaam meer naamsbekendheid ontstaan, zodat alle Aziaten gebruik kunnen maken van de diensten van Haags Welzijn, met name de spreekuren waar zij op een laagdrempelige manier met hulpvragen terecht kunnen.

Haags Welzijn heeft in 2021 haar kennis over de Aziatische gemeenschap vergroot door deel te nemen aan trainingen, webinars en bijeenkomsten. Onder andere:

- Expertmeeting over de Aziatische koks over het zogenoemde "wokakkoord" en alle mistanden die zijn ontstaan (Comensha)
- Filipijnse Au Pairs in Nederland (Fairwork)
- Domestic Workers (LSI)

Daarnaast heeft Haags Welzijn de Aziatische gemeenschappen op verschillende manieren bereikt. Hieronder worden de uitgevoerde activiteiten beschreven:

- Folders zijn verspreid bij Aziatische winkels, restaurants, kapsalons, nagelstudio's en massagesalons.
- Er is gebruik gemaakt van social media, zoals Facebook en de website.
- Er is veldwerk gedaan bij massagesalons.
- Er is contact gelegd met bemiddelingsbureaus voor au pairs.
- Er zijn interviews gehouden met Filipijnse au pairs.
- Er is contact gelegd met andere organisaties en er zijn werkbezoeken gebracht aan onder andere: Stichting Samahan, Stichting Bayanihan (Rotterdam), Tulong Kabayan Netherlands (Den Haag) en Het Wereldhuis (Den Haag).
- Er is samenwerking ontstaan met andere afdelingen van SHOP met betrekking tot online en fysiek veldwerk en de Zorgcoördinatoren.

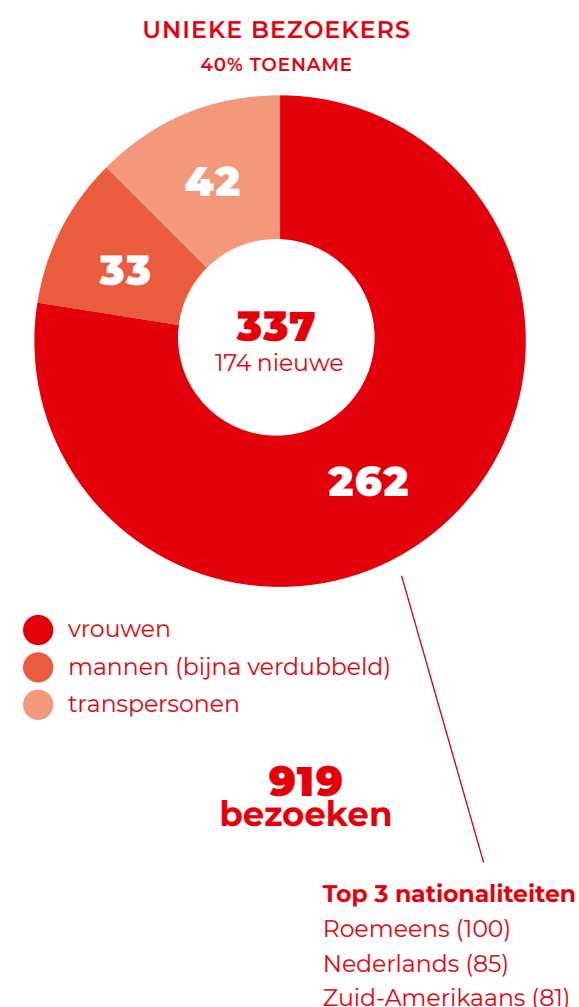
7 Spot46

Het informatie- en adviescentrum voor sekswerk, Spot46, werkt aan verschillende kerntaken om haar doelstelling – positieverbetering van sekswerkers – te bereiken. Zo worden sekswerkers via informatie en advies ondersteund en vervult Spot46 ook een belangrijke taak als het gaat om expertise en kennisuitwisseling en destigmatisering van sekswerk. Ook voor Spot46 geldt dat de werkzaamheden in 2021 op aangepaste wijze hebben plaatsgevonden in verband met de coronamaatregelen. Zo werd er veel gewerkt op afspraak, deels vanuit huis en vonden overleggen regelmatig online plaats. Op deze manier kon het werk worden voortgezet.

(ABBA/VL/33952)

Informatie en advies

Spot46 is in 2021 919 keer bezocht door sekswerkers. Na een logische daling door corona in 2020, omdat Spot46 een periode gesloten was, is het aantal bezoeken in 2021 weer toegenomen. De 919 bezoeken werden door 337 unieke sekswerkers gebracht, vergeleken met 241 in 2020. 174 sekswerkers bezochten Spot46 in 2021 voor het eerst. Het aantal nieuwe unieke bezoekers laat zien dat – ook onder uitzonderlijke omstandigheden – Spot46 erin slaagt om steeds weer nieuwe mensen te bereiken. Het aantal mannelijke sekswerkers is vrijwel verdubbeld ten opzichte van 2020 en ook het aantal transpersonen is fors toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De meest vaak voorkomende nationaliteiten onder sekswerkers zijn – net als voorgaande jaren – Roemeens, Nederlands en Latijns-Amerikaans. De trend van een groeiend aantal Roemeense bezoekers blijft voortzetten. De adviesvragen omtrent corona zijn groot bij deze groep, wat deze trend vermoedelijk versterkt.

Consulten externen

269 Centrum Seksuele Gezondheid
125 boekhouder
4 juridisch spreekuur

72 testen tijdens soa-outreach
in raamstraten met Centrum
Seksuele Gezondheid

Sekswerkers kwamen gemiddeld 2,7 keer naar Spot46, vergeleken met 3,6 keer in 2020. In 2021 kwam het dus vaker voor dat sekswerkers een eenmalig beroep deden op de ondersteuning van Spot46. Als specifiek naar de verschillende gendergroepen gekeken wordt, valt op dat transpersonen gemiddeld het vaakst (3,7 per jaar) naar Spot46 kwamen. Qua nationaliteiten valt op dat Latijns-Amerikaanse sekswerkers het vaakst terugkomen voor informatie of advies (gemiddeld 4,2 keer).

Hulpvragen

Het overgrote deel van de bezoekers heeft vragen gehad over wet- en regelgeving en financiële zaken, waaronder het aanvragen van coronasteun, zoals de TOZO of overige uitkeringen en ondersteuning. Net zoals in 2020 blijft het aantal vragen over financiële zaken hoog. Ook kwamen bezoekers vaak om condooms, glijmiddel en sponsjes te kopen. Tijdens een bezoek van iemand komen geregeld meerdere thema's aan bod. Spot46 heeft 77 keer bezoekers doorverwezen naar andere organisaties of afdelingen van SHOP, vooral SHOP/ Maatschappelijk werk, de boekhouder en belangenbehartigingsorganisaties.

Consulten externen

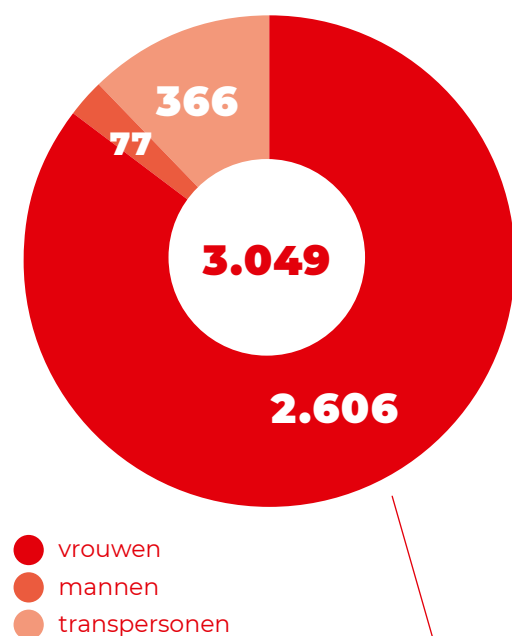
Naast het reguliere spreekuur komen sekswerkers ook naar Spot46 voor de gesprekken van de boekhouder, advocaten en het Centrum Seksuele Gezondheid van de GGD Haaglanden (onder andere voor de soa-test). In 2021 zijn er in totaal 398 consulten van externen geweest. Dit is een toename vergeleken met 2020, vooral wat betreft het Centrum Seksuele Gezondheid die in 2021 weer meer gesprekken kon draaien dan in 2020. Ook zijn 72 sekswerkers getest tijdens soa-outreach van Spot46 in samenwerking met het Centrum Seksuele Gezondheid in de Doubletstraat en

Geleenstraat. Er waren in 2021 minder consulten van het juridisch spreekuur, mogelijk doordat dit telefonisch werd aangeboden. In 2022 wordt dit verder onderzocht.

Telefonisch advies

Spot46 is in 2021 in totaal 3.049 keer telefonisch benaderd door sekswerkers. Het aantal telefoontjes is verdubbeld ten opzichte van 2020 en zelfs verdrievoudigd ten opzichte van 2019. Ook dit heeft te maken met vragen rondom het coronavirus, vaak financieel gerelateerd in verband met uitkeringen. Andere veel besproken thema's zijn regelzaken, belastingzaken, gezondheid en SOA/HIV, waaronder het maken van een afspraak voor een test. Ook merkt Spot46 op dat sekswerkers die voorheen naar het spreekuur kwamen nu vaker zaken telefonisch regelen, omdat zij dat ook zo deden op het moment dat Spot46 in 2020 tijdelijk gesloten was door de coronamaatregelen. Deze manier van werken wordt vastgehouden.

TELEFONISCH CONTACT/ADVIES
VERDUBBELING 2020, VERDRIEVOLDIGING 2019

Top 3 besproken thema's
Financieel
Regelzaken
Gezondheid

Website en sociale media

Spot46 verstrekt ook informatie en advies aan sekswerkers via de website en social media (Facebook, Instagram en Twitter), bijvoorbeeld over specifieke dienstverlening of tips ten aanzien van het werk. In 2021 had Spot46 459 volgers op Twitter, 372 op Facebook en 352 op Instagram. Het publiek dat deze informatie leest is breder dan sekswerkers. Spot46 heeft in juni 2021 een nieuwe website gekregen (zie 'netwerk en innovatie'). Vanaf de lancering van de website op 2 juni t/m 31 december 2021 is de nieuwe website 4196 keer bekeken, waarvan 1008 keer door nieuwe bezoekers.

Expertise en kennis delen

In 2021 heeft Spot46 op verschillende wijzen expertise en kennis gedeeld. Wekelijks wordt media gemonitord op relevante onderwerpen en worden ontwikkelingen bij gemeenten, ministeries en de Tweede Kamer in de gaten gehouden. Berichten hierover worden intern gedeeld, maar ook extern via social media. Op deze manier wordt gewerkt aan het verminderen van het stigma rondom sekswerk door middel van informatievoorziening. Uiteraard is dit ook een middel om de zichtbaarheid van Spot46 te creëren en de dienstverlening en andere activiteiten van Spot46 onder de aandacht te brengen, zoals aangegeven in voorgaande alinea.

In het kader van expertise en kennis delen heeft Spot46 in 2021 de volgende bijeenkomsten bijgewoond en aan activiteiten meegedaan:

- Gesprek gehad met een student van de master Global Criminalization (Universiteit Utrecht) ter voorbereiding van zijn MSc onderzoek over sekswerk, transgenders, migratie en hem in contact gebracht met sekswerkers.
- Meegewerkt middels een interview aan een onderzoek van een student Criminologie (Universiteit Utrecht) voor haar MSc onderzoek naar escorts en Latijns-Amerikaanse sekswerkers in Nederland.
- Interview gegeven aan studenten van Sociaal werk (voor volwassenen) van de Erasmus Hogeschool Brussel voor een onderzoek naar een vergelijkende studie tussen België en Nederland omtrent transgender sekswerkers.
- Interview gegeven aan SWARP (Sex Worker Action Research Project) in verband met hun onderzoek naar destigmatiseren van sekswerk in Den Haag.
- VU student sociologie begeleid bij MSc thesis over impact van corona op sekswerk.

- Deelgenomen aan de Regionaal Expert Prostitutie (REP) overleggen van Soa Aids Nederland.
- MSW (Mannelijke Sekswerkers) themabijeenkomst Nederland Vlaanderen bijgewoond. Hieraan nemen ook een collega van maatschappelijk werk en een stafmedewerker die zich richt op onderzoek deel.
- Het online tafelgesprek van SHOP/ Jeugd Boef je? bijgewoond.
- Deelgenomen aan de webinar over verschillende vormen van mensenhandel van SHOP/ ZoCo.
- Deelgenomen aan de informatiebijeenkomst over chemsex van onder andere Mainline en Centrum Seksuele Gezondheid GGD Haaglanden.
- Samen met collega's van maatschappelijk werk, de opvang en de jobhunter deelgenomen aan de HEN (Haags Emancipatie Netwerk) bijeenkomst in verband met de 'Kickoff Haagse vrouwendag 2022'.
- Gesprek gehad met wethouder Kavita Parbhudayal en beleidsmedewerker prostitutie over laatste trends en ontwikkelingen.
- Deelgenomen aan de Meet&Greet van Soa Aids Nederland en hier samen met een veldwerk-collega een presentatie gegeven over online veldwerk.
- Online deelgenomen aan het Fabuch Social Cinema.
- Presentatie en voorlichting gegeven aan het HEIT over de Roemeense doelgroep
- Input geleverd aan beleidsmedewerkers van de gemeente Den Haag over onder andere vertrouwenspersoon en thuiswerken/escortvergunningen.
- Met een raadslid van GroenLinks veldwerkbezoek gebracht aan de Doubletstraat.
- Gesprek gehad met raadsleden (PvdD, D66, GroenLinks, PvdA, Haagse Stadspartij, SP) over verplaatsing raamprostitutie.
- Radio-interview gegeven aan Pointer over toegang van sekswerkers tot bancaire diensten.

Netwerk en innovatie

Spot46 stimuleert en faciliteert de uitwisseling van kennis en ervaringen met netwerkpartners. Dit doet zij onder andere middels een nieuwsbrief, het faciliteren van het Haags Veldwerkoverleg en de Netwerkbijeenkomst en deelname aan het Prostitutieplatform. Ook door de deelname aan landelijke en internationale expertmeetings, congressen en themabijeenkomsten, die in de vorige alinea zijn beschreven, wordt gewerkt aan het versterken van het netwerk en onderlinge uitwisseling.

Het onderhouden van contact met netwerkpartners hoort ook bij deze activiteit. In 2021 is Spot46 216 keer via telefoon benaderd door netwerkpartners. De

meeste contacten gaan over samenwerking en projecten, overdracht van een cliënt of uitwisseling van expertise.

Hieronder worden de projecten en activiteiten weergegeven waar Spot46 in 2021 aan heeft gewerkt:

Nieuwe website

Op 2 juni, de Internationale dag van de sekswerker, heeft Spot46 een nieuwe website gelanceerd. De nieuwe website is in vier talen beschikbaar (Nederlands, Engels, Roemeens en Spaans) en vervangt twee oude websites: de reguliere en mobiele website. Op dezelfde dag werd ook de nieuwe huisstijl van SHOP gelanceerd. Dit betekende ook een nieuwe huisstijl voor Spot46, waarbij tegenwoordig in één oogopslag te zien is dat Spot46 onderdeel is van SHOP.

10 jaar Spot46

Op 22 september 2021 bestond Spot46 10 jaar. Dit is gevierd door het presenteren van een filmpje over '10 jaar Spot46' op de website en via social media, het maken van een jubileumpagina op de website met de verschillende activiteiten en projecten die in de afgelopen 10 jaar gerealiseerd zijn en het uitdelen van een traktatie aan sekswerkers tijdens veldwerk.

Samenwerking Theater de Vaillant

Sinds 2020 heeft Spot46 contact met Theater de Vaillant en wordt gebrainstormd over een gezamenlijk artistiek project. De bedoeling is dat binnen dit project het project Humans in the red light The Hague, dat Spot46 in 2020 heeft uitgevoerd, doorontwikkeld zal worden. Door de coronamaatregelen zijn de plannen nog niet uitgevoerd. Er wordt verwacht dat het project in 2022 gerealiseerd kan worden.

Klantenactie

In 2021 werd door Spot46 en het Centrum Seksuele Gezondheid (GGD Haaglanden) voor het eerst sinds de coronacrisis weer een Klantenactie georganiseerd in de Doubletstraat en Geleenstraat. Klanten van sekswerkers kunnen zich tijdens een Klantenactie laten testen op soa's en worden door middel van het uitdelen van flyers gewezen op het nemen van hun verantwoordelijkheid wat betreft het betalen van een eerlijke prijs, veilige seks en het melden van mogelijke misstanden. De Klantenactie wordt sinds 2014 twee tot drie keer per jaar georganiseerd en werd in 2021 voor de 16e keer gehouden. De actie vond afgelopen jaar plaats tijdens de Haagse week tegen mensenhandel (zie ook hoofdstuk 4: SHOP/ ZoCo).

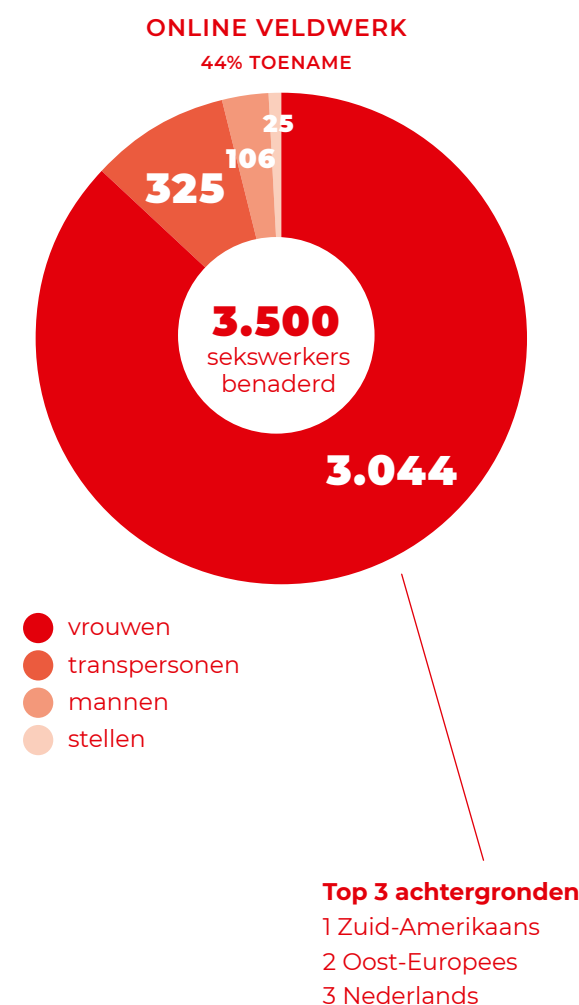
8 Veldwerk

SHOP doet zowel online als fysiek veldwerk in de regio Haaglanden en Hollands Midden. Het fysieke veldwerk was mogelijk van 19 mei t/m 18 december 2021 en alleen overdag van 13 november t/m 18 december 2021. In de andere periodes golden coronamaatregelen die sekswerk verboden. Online veldwerk is gedurende het hele jaar actief gedaan.

Online veldwerk

Tijdens online veldwerk zijn in 2021 3.500 sekswerkers benaderd, bijna anderhalf keer zoveel als in 2020 dankzij nog intensiever online veldwerk. Er is contact gelegd door te reageren op iemands advertentie en te informeren over de dienstverlening van SHOP. Ook zijn er animatiefilmpjes gestuurd om te informeren over specifieke onderwerpen of aan te haken bij gebeurtenissen, zoals coronalockdowns, informatiecampaagne over geweld tegen sekswerkers, Internationale dag van de sekswerker, Valentijnsdag en een kerstboodschap. Deze filmpjes zijn ook gedeeld door exploitanten, waardoor het bereik vergrootte.

Vanuit het online veldwerk hebben ruim 200 mensen contact gelegd met SHOP in verband met een (hulp) vraag. 257 keer kwam er een positieve reactie op een bericht en slechts 8 keer een negatieve reactie. Uit de advertenties kwamen 533 (15%) zorgelijke signalen naar voren, zoals onveilige seks, drugsgebruik en/of financiële nood.

Tijdens het online veldwerk zijn onderstaande signalen verzameld. Deze zijn gedeeld met de gemeente en andere netwerkpartners.

- Een grote groep sekswerkers die afkomstig lijken te zijn uit Rusland/Oekraïne adverteren met full face en full opties, vaak ook met bare seks (alles zonder condoom). De advertenties lijken door één persoon te zijn gemaakt en bijgehouden. Het veldwerkteam heeft geprobeerd om deze groep goed in kaart te brengen en uit te zoeken waar zij bijvoorbeeld werkelijk vandaan komen, aangezien deze landen geen EU landen zijn. Er kon achterhaald worden dat zij Cyrillische teksten op hun WhatsApp-status hebben. De eigen verkenning van SHOP liep hierin vast en daarom is besloten om het HEIT op de hoogte te stellen van de bevindingen.
- Chinese sekswerkers uit Spanje adverteren met full face en full opties, vaak ook met bare seks. Ook deze advertenties leken duidelijk door één persoon te worden gemaakt en bijgehouden. Een collega van SHOP/ Haags Welzijn is benaderd door een van de Chinese sekswerkers en er is ook contact geweest met hen vanuit AVIM. In de tweede helft van het jaar is er een Aziatisch spreekuur gestart door SHOP/ Haags Welzijn in het pand van Spot46, met als doel de drempel voor deze groep te verlagen om hulp- en dienstverlening te vragen en een beter beeld te krijgen van deze groep.
- Bare seks/onveilige seks lijkt een toenemende trend.
- Via online veldwerk worden steeds vaker vragen over PrEP gesteld.
- In tijden van lockdown is er een toename van geweld tegen sekswerkers waar te nemen. Een voorbeeld hiervan zijn mannen die zich voordoen als politie of klant om de woning binnen te dringen en met bruto geweld berovingen te plegen. In reactie hierop is SHOP een campagne gestart om in de vorm van een animatiefilmpje in vier talen sekswerkers te informeren over wat SHOP kan betekenen voor hen.

(ABBA/VL/33952 en ABBA/VL/35815)

Sekswerkers zijn zelfstandige en gedreven ondernemers

Vanuit het online veldwerk is deelgenomen aan de volgende bijeenkomsten en activiteiten:

- Coronavaccinatie-dag in samenwerking met GGD Haaglanden bij SHOP/ Spot46. 115 mensen hebben zich laten vaccineren en nog tientallen zijn doorgezet naar onder andere de Haven, Humanitas (Door2Door) en verschillende GGD's. Sekswerkers zijn via online veldwerk actief geïnformeerd over de mogelijkheid om zich te laten vaccineren.
- Tijdens de Meet&Greet van Soa Aids Nederland is er vanuit het veldwerk van SHOP en Spot46 een presentatie gegeven over hoe SHOP via online veldwerk animatieberichten verspreidt om de doelgroep beter te bereiken. Hier waren onder andere GGD's uit heel het land aanwezig.
- Deelgenomen aan Haags Emancipatie Netwerkbijeenkomst (HEN) om kortere lijnen te trekken met organisaties in de regio.
- Deelgenomen aan de webinar over verschillende vormen van mensenhandel van SHOP/ ZoCo.
- Digitale bijeenkomst bijgewoond over gender en GGZ.

- Samen met Spot46 input gegeven aan beleidsmedewerkers van de gemeente Den Haag over thuiswerken/escortvergunningen in Den Haag.
- Online tafelgesprek gehad over criminele uitbuiting.
- Deelgenomen aan online Regionaal Expert Prostitutie (REP) overleg van Soa Aids Nederland.
- Netwerk overleg PMW Rotterdam en PMW Tilburg vanwege toename van geweld tegen sekswerkers gedurende lockdown.
- Deelgenomen aan diverse focusgroepgesprekken.
- Deelgenomen aan verschillende onderzoeken over online veldwerk.
- In samenwerking met Centrum Seksuele Gezondheid (GGD Haaglanden) naar de Thaise massage-salons geweest voor de Seks en Noodles campagne.
- Animatiefilmpjes ontwikkeld voor specifieke doelgroepen en over specifieke onderwerpen.

Fysiek veldwerk

In 2021 is fysiek veldwerk uitgevoerd bij vergunde seksinrichtingen in de regio Haaglanden en Hollands Midden op de momenten dat sekswerk was toegestaan. Dit was van 19 mei t/m 18 december 2021 en alleen overdag van 13 november t/m 18 december 2021.

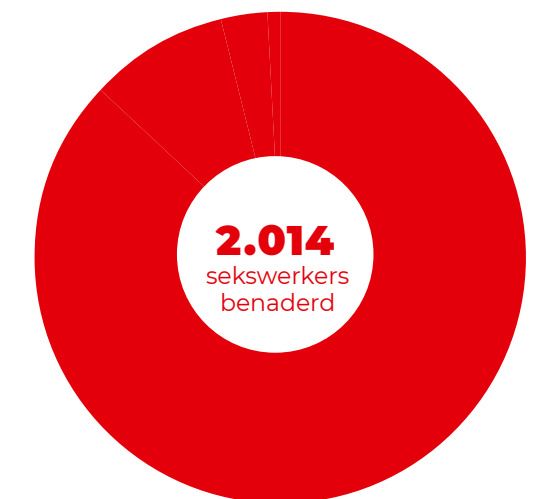
In 2021 is er 2.014 keer gesproken met sekswerkers tijdens fysiek veldwerk. De nationaliteiten die de medewerkers van SHOP het vaakst tegenkwamen tijdens veldwerk zijn – zoals voorgaande jaren – Roemeens, Latijns-Amerikaans en Nederlands.

Tijdens het veldwerk worden thema's besproken door het verstrekken van informatie aan sekswerkers in de vorm van flyers, folders en andere materialen. Ook worden er condooms, sponsjes en glijmiddel verkocht. Het coronavirus was een veelbesproken onderwerp. Veldwerkers kregen veel vragen over coronasteun en schulden, onzekerheid over mogelijke sluiting in verband met lockdowns en over vaccinaties. Wat betreft dit laatste merken veldwerkers van SHOP een uiteenlopende houding onder sekswerkers. Spaanstalige sekswerkers lijken zich sneller te laten vaccineren dan bijvoorbeeld Roemeense. Onder Roemeense sekswerkers heerst – ondanks de inspanningen om betrouwbare informatie te verstrekken – veel wantrouwen en onjuiste informatie wat betreft de vaccinaties.

Sekswerkers gaven aan dat er weinig klanten zijn. Mogelijke redenen daarvoor kunnen werkloosheid (door corona), de toename van online aangeboden sekswerk en angst om besmet te raken zijn.

In 2021 waren er opnieuw signalen van sekswerkers dat er video's online geplaatst zijn op YouTube en TikTok. Het gaat om video's die met een telefoon in de raamstraten zijn opgenomen en waarin ook sekswerkers in beeld komen. SHOP heeft hierover met

FYSIEK VELDWERK

Meest besproken thema:

corona

Veldwerk in raamstraten, privéhuisen, clubs en massagesalons

Top 3 nationaliteiten

- 1 Roemeens
- 2 Latijns-Amerikaans
- 3 Nederlands

verschillende instanties contact gezocht. Zo wordt er gekeken naar de (juridische) mogelijkheid om de video's offline te halen, om met een sticker-actie aandacht te vragen voor het probleem en om een bord te plaatsen aan het begin van de Doublet- en Geleenstraat met 'filmen verboden'.

De signalen die de veldwerkers zien worden gedeeld tijdens overleggen, zoals het intern veldwerkoverleg, de netwerkbijeenkomst van Spot46, het Prostitutieplatform en het Haags veldwerkoverleg, en er wordt gekeken naar oplossingen.

9 Multidisciplinaire aanpak

In dit hoofdstuk worden de projecten en activiteiten van SHOP beschreven die team overstijgend uitgevoerd worden. Ze dragen bij aan het vergroten van de synergie tussen de verschillende teams. Bovendien is een multidisciplinaire aanpak nodig voor de uitvoering van de subsidieopdracht en het behalen van de gewenste resultaten.

Overleggen en trainingen

Er wordt multidisciplinair gewerkt in het MDO (multidisciplinair overleg) van SHOP dat elke zes weken plaats vindt. Hier nemen iedere keer verschillende leden vanuit elk team aan deel en worden de ontwikkelingen per team besproken. Ook wordt regelmatig door een team een training gegeven aan collega's uit andere teams, zoals de training over de verschillende vormen van mensenhandel die ZoCo in 2021 heeft gegeven. Daarnaast zijn er externe bijeenkomsten waar een afvaardiging van medewerkers uit verschillende teams heengaan om samen de krachten te bundelen. Een voorbeeld hiervan is de Meet&Greet van Soa Aids Nederland, waar een medewerker van Spot46 en het veldwerk samen een presentatie gaven.

Nu Niet Zwanger

In 2021 is de methodiek van Nu Niet Zwanger (NNZ) geïmplementeerd bij alle teams van SHOP die cliëntcontact hebben. NNZ is een landelijk programma, dat door verschillende gemeenten wordt uitgevoerd waaronder Den Haag. De NNZ-methodiek is erop gericht om expliciet met cliënten de thema's kindergeslacht, contraceptie en seksualiteit te bespreken. De NNZ-methodiek integreert ook de presentietheorie en motiverende gespreksvoering, waarmee SHOP ervaring heeft.

Kort gezegd is het doel om aansluiting te vinden bij de cliënt, drempels weg te nemen en vragen goed op te vangen. Als het nodig is kunnen er ook meerdere gesprekken plaatsvinden en sluiten eventuele vervolgacties aan bij de wensen van de cliënt. Hierbij kan gedacht worden aan casussen waarin de reguliere route om bijvoorbeeld contraceptie via de huisarts te organiseren niet haalbaar zijn. Deze cliënten kunnen aangemeld worden bij NNZ, zodat de wensen en het besluit van een cliënt zo snel mogelijk uitgevoerd zullen worden.

NNZ is gericht op de volgende vier doelen, waaraan in 2021 al deels is gewerkt:

- *Lanceren van de NNZ-methodiek:* collega's die cliëntcontact hebben bekend maken met de methodiek en de methodiek integreren in de werkwijze van SHOP. Hier is in 2021 mee gestart door de verschillende afdelingen van SHOP een training aan te bieden. Deze is aangeboden door de vier NNZ-aandachtfunctionarissen van SHOP. Zij volgen extern intervisie in samenwerking met andere Haagse organisaties.
- *NNZ-onderwerpen integreren in de werkwijze van Maatschappelijk werk.* De onderwerpen die bespreekbaar worden gemaakt in de NNZ-methodiek komen al voor in de intake en krachteninventarisatie van het maatschappelijk werk team. In het format voor de intake is het onderwerp gezin/kinderen verder uitgewerkt.
- *In elk lopend traject met een cliënt (die in de vruchtbare leeftijd is) heeft de maatschappelijk werker een NNZ-gesprek.* Belangrijk hierin is dat de vaste stappen van NNZ hierbij zoveel mogelijk worden gevolgd, niet uit te gaan van eigen aannames en het gesprek op passende wijze te voeren ongeacht leeftijd, sekse, gender, geloofsovertuiging, et cetera.
- *Overzicht van cijfers bewaken en terugkoppelen aan NNZ.* Het doel is om dit een vast agendapunt te maken tijdens de teamvergaderingen, zodat geïnventariseerd kan worden hoeveel gesprekken er hebben plaatsgevonden en wat daarvan de uitkomsten zijn geweest.

Vanaf het derde kwartaal zijn er cijfers gerapporteerd over NNZ. Het team Maatschappelijk werk houdt de cijfers bij voor heel SHOP. In de tweede helft van 2021 zijn 16 NNZ-gesprekken met cliënten gevoerd. Twee cliënten zijn doorverwezen naar de inhoudelijk coördinator van NNZ om zaken verder op te kunnen pakken.

Destigmatiseren van het beroep sekswerker is één van de kerndoelen van SHOP

SHOP/ Boys

SHOP/ Boys bestaat uit een multidisciplinair team met medewerkers vanuit verschillende afdelingen van SHOP. In het team zitten een sociaal dienstverlener van Spot46, maatschappelijk werker, zorgcoördinator mensenhandel, opvangmedewerker, veldwerker en een stafmedewerker die zich richt op onderzoek. In 2021 zijn de plannen verder uitgewerkt om mannelijke sekswerkers beter te bereiken met hulp- en dienstverlening en hen beter in beeld te krijgen. Er is gekeken naar de mogelijkheden voor een huiskamer en het inzetten van (online) veldwerk, maar dit zal in 2022 verder onderzocht moeten worden. Bij online veldwerk gaat het zowel om het benaderen van mannelijke sekswerkers via online advertenties als via social media berichten. Er is contact gelegd met een aantal mannelijke sekswerkers om een klankbordgroep te organiseren.

SWAD: Bewustwordingspresentatie voor banken

SHOP is mede-initiator en deelnemende partner van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD). Dit is een brede alliantie van 22 organisaties, die met subsidie van het Ministerie van J&V en SZW en in samenwerking met SOA-Aids Nederland vier jaar besteedt aan het ontwikkelen van bewustwording en bestrijding van het stigma rond sekswerk en sekswerkers. SHOP is onderdeel van het coördinatieteam en heeft de kick-off op 19 mei 2021 en de lancering op 2 juni 2021 van de SWAD mede georganiseerd.

In het kader van de SWAD ontwikkelen medewerkers uit verschillende teams van SHOP een info-clip en presentatie voor banken, met als doel:

- banken bewust maken hoe sekswerkers door het stigma worden uitgesloten van bancaire diensten;
- banken in laten zien hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan het professionaliseren van de branche en het destigmatiseren van sekswerk.

In 2021 zijn er gesprekken gevoerd met bankmedewerkers en sekswerkers en is er een literatuurstudie gedaan om input te verzamelen voor de info-clip en presentatie. Ook is een samenwerking gestart met Belle uit Utrecht voor het maken van de info-clip. Het eindproduct wordt eind maart 2022 verwacht en zal dan in de loop van 2022 aan banken gepresenteerd worden.

Naast SHOP ontwikkelen andere leden van de SWAD trainingen of presentaties voor onder andere verzeke- raars, politie, de belastingdienst en gemeenten, allemaal met als doel inclusief beleid voor sekswerkers bewerkstelligen. Met deze organisaties is regelmatig overleg om kennis en ervaring uit te wisselen. Met elkaar is in 2021 een basisformat ontwikkeld die voor elke training/presentatie gebruikt kan worden. De organisaties maken vervolgens per te trainen instantie een product op maat. Voor SHOP is dit de info-clip en presentatie voor banken geworden.

10 Organisatie

SHOP is een stichting en werkt vanuit het Good Governance model van Sociaal Werk Nederland. SHOP heeft gekozen voor een toezicht-houdend bestuur. De dagelijkse leiding is gedelegeerd aan de directeur. In 2021 hebben twee bestuursleden (onder wie de penningmeester) afscheid genomen en er zijn twee nieuwe leden toegetreden. Het bestuur heeft zeven reguliere vergaderingen belegd en een extra vergadering gewijd aan de implementatie van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) die per 1 juli van kracht is gegaan. Ook is het Strategisch plan 2021-2023 vastgesteld.

De impact van de coronacrisis

Zoals iedere organisatie in de zorg- en welzijnssector en ieder bedrijf in Nederland hebben cliënten en medewerkers van SHOP zich vanwege de coronamaatregelen flexibel en creatief moeten opstellen om de hulp- en dienstverlening door te laten gaan met focus op de aangepaste vraag van de cliënten. Het coronabeleid is erop gericht dat er veilig gewerkt kan worden binnen het pand op Herengracht 20 en Spot46. Binnen de opvang is dit niet altijd mogelijk, maar worden de regels zo goed en zo veilig mogelijk opgevolgd. Door de tomeloze inzet van deze mensen is dan ook begin 2021 de zorgbonus uitgekeerd van €1.000,- netto. Deze bonus is door SHOP aangevraagd en toegekend door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Uiterlijk mei 2022 dient SHOP de uitgave van de zorgbonus te verantwoorden

HR - MUTATIES IN DE FORMATIE

FORMATIE	01 - 01 - 2021		31 - 12 - 2021	
	PERSONEN	FTE	PERSONEN	FTE
MAATSCHAPPELIJK WERK	9	6,8	8	5,8
OPVANG*	13	9	14	9,3
SPOT46	3	1,9	3	2
ZORGCOÖRDINATIE	3	2,4	3	2,4
DUUP EN HAAGS WELZIJN	5	2,7	5	3,2
OVERHEAD	6	4,7	6	4,7
TOTAAL	39	27,5	39	27,4

* In 2021 werkten drie fulltime uitzendkrachten in de Opvang. Zij zijn in deze tabel niet meegeteld. Als je hen wel meetelt kom je op een totaal van 30,5 fte (vergelijkbaar met 2020).

In 2021 hebben bij alle teams een aantal mutaties plaatsgevonden. Binnen het team Maatschappelijk werk hebben twee medewerkers de organisatie verlaten. Eén door middel van een vaststellingsovereenkomst en de ander heeft gekozen voor een andere richting in de dienstverlening. Binnen het team Maatschappelijk werk was er in 2021 een stagiaire werkzaam. Van de twee ontstane vacatures is er één in 2021 vervuld en de andere pas per 2022.

Een andere wisseling heeft zich voorgedaan bij het Duup-project, het carrièreswitchprogramma (voorheen uitstapprogramma). Na bijna zes jaar is de jobhunter gaan genieten van haar pensioen. De vacature is in mei ingevuld met een nieuwe collega.

- Bij het team Opvang hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:
- Vier medewerkers hebben de organisatie verlaten, onder wie de teamleider. Drie medewerkers hebben een betrekking elders gevonden en van één medewerker heeft SHOP besloten de overeenkomst niet te verlengen.
 - Voor de opvolging van de teamleider is er een interne en externe procedure uitgezet. De nieuwe teamleider komt uiteindelijk uit de interne procedure.
 - Met betrekking tot de vervanging van de opvangmedewerkers zijn er gedurende de werving- en selectieperiode uitzendkrachten ingezet.
 - Eind 2021 waren er drie nieuwe medewerkers met een reguliere overeenkomst aangetrokken. Van deze is er één overgenomen van het uitzendbureau. Eind 2021 was er nog één uitzendkracht werkzaam.

Verzuim

Het verzuim is gedaald ten opzichte van 2020, maar hoger dan in 2019 (zie onderstaande tabel). De gemiddelde ziekteverzuimfrequentie binnen de branche is 1,4% en bij SHOP is dit 0,9%.

2021	2020	2019
6%	7,96	3,33

Hoewel het verzuim halverwege het jaar ruim 4% was, is dat toch verder omhoog gegaan naar 6%. In 2021 was er een medewerker langdurig ziek. Met name in de laatste maanden van 2021 steeg het ziekteverzuim explosief. Onder andere door corona liepen de ziekmeldingen gestaag omhoog. Toch is het SHOP gelukt om onder het landelijk gemiddelde in de branche van 6,3% te blijven. Voorop staat dat SHOP de coronamaatregelen zeer serieus neemt om de besmettingen te minimaliseren. Het coronabeleid is erop gericht dat er veilig gewerkt kan worden binnen Herengracht 20 en Spot46. Binnen de opvang is dit zoals eerder genoemd niet altijd mogelijk, maar worden de regels zo goed en zo veilig mogelijk opgevolgd. Voor de 24-uursopvang hebben alle medewerkers en manager zich uiterst ingezet om de opvang te kunnen blijven continueren.

Zoals in voorgaande jaren is ook in 2021 veel aandacht gegeven aan het ARBO-beleid. Het onderwerp ziekmeldingen wordt structureel besproken in de verschillende werkoverleggen. Ook wordt vanuit HR preventief gewerkt als langdurig verzuim dreigt te ontstaan. HR neemt dan de regie over en overlegt de voortgang met de manager.

Gezond & veilig

Omdat de veiligheid en gezondheid van medewerkers als prioriteit wordt gezien, zijn er in 2021 een aantal middelen ingezet om deze twee aspecten te optimaliseren. Het gaat om de volgende middelen:

- *Soloprotect*: een systeem waarbij medewerkers een kaart bij zich dragen. In geval van een dreigende situatie kunnen de medewerkers met één druk op de knop in contact komen met de meldkamer. De meldkamer kan dan op hun beurt de hulpdiensten inschakelen.
- *Een externe nieuwe vertrouwenspersoon*: medewerkers kunnen met de vertrouwenspersoon gevoelige zaken bespreken die te maken hebben met stress op het werk, waaronder grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, discriminatie, agressie of seksuele intimidatie. Er kan ook sprake zijn van een integriteitskwestie of een vermoeden van een misstand (psychosociale arbeidsbelasting - PSA).
- *Externe bedrijfsmaatschappelijk werker*: medewerkers kunnen met de externe bedrijfsmaatschappelijk werker contact opnemen als zij ergens tegenaan lopen tijdens het werk of als er behoefte is aan professionele ondersteuning en begeleiding.
- *Externe functionaris gegevensbescherming (FG)*, die een “toetsende rol” heeft en controleert of SHOP voldoet aan de AVG. Daarnaast helpt de FG ook actief mee om de kwaliteit rondom de privacy continue te verhogen.
- *Gedragscode Integriteit*: Integriteit is een van de kernwaarden binnen de principes van de ‘Good Governance’ van SHOP. Integer handelen wordt gezien als een randvoorwaarde voor de wijze waarop medewerkers van SHOP hun werk uitvoeren. Alle medewerkers hebben een document ontvangen om te ondertekenen, waarin de richtlijnen en omschrijving van integer handelen vermeld staan. Deze richtlijnen staan ook op de website van SHOP.
- Bijna alle medewerkers hebben hun BHV diploma behaald en er heeft een preventief medisch onderzoek plaatsgevonden onder medewerkers. Conform Artikel 18 van de Arbeidsomstandighedenwet is SHOP verplicht dit eens in de drie jaar te laten uitvoeren.

Ontwikkelingen in 2022

SHOP wil een professionele, betrouwbare en deskundige partner zijn voor haar cliënten, opdrachtgevers en samenwerkingsorganisaties en tegelijkertijd leren van de deskundigheid van anderen. In 2021 is een nieuw Strategisch plan 2021- 2023 door het bestuur vastgesteld. Voor het maken van plannen is gekozen voor een korter tijdsbestek (twee in plaats van vier jaar). De reden hiervoor is dat de huidige context (coronacrisis, landelijke en gemeentelijke verkiezingen en het traject rond de nieuwe wetgeving*) meer dan ooit veel onzekerheden met zich meebrengt. Inhoudelijk vormen de gemeentelijke nota’s (Prostitu-tienota 2020-2022, Naar een stad zonder uitbuiting 2020-2023, Queer in Den Haag 2020-2022) en de Decentrale Uitkering Uitstapprogramma Sekswerkers (DUUP) samen met de ontwikkelingen rond de Wet Regulering Prostitutie (WRS) en het bestrijden van het stigma rond sekswerk het kader waaruit de inhoudelijke speerpunten van SHOP voortvloeien. Het ingezette interne professionaliseringsproces wordt in 2022 voortgezet.

* De nieuwe Wet Regulering Sekswerk vervangt de Wet Regulering Prostitutie, die in 2018 is ingetrokken.

De speerpunten voor 2022 zijn:

- Doorontwikkeling van SHOP om de organisatie van het werk in samenhang toekomstbestendig te maken.
- Vaststelling en implementatie van de inrichting van een mangementstructuur en -aansturing van SHOP.
- Verdere ontwikkeling van HRM en scholingsbeleid.
- Verbetering van de (financiële) positie en het waarborgen van de continuïteit onder andere door vormen te zoeken voor de realisatie van een gediversificeerde geldstroom.
- Formaliseren van de scheiding tussen het noodfonds voor cliënten en de financiën van de Stichting.
- Certificering van de trainingen van SHOP/ Jeugd en Mensenhandel.
- Kwaliteitskeurmerktraject starten conform het traject van Sociaal Werk Nederland.
- Verdere implementatie van de methodiek bij de werkwijze van de opvang-nieuwe stijl.
- Deelname aan de Sekswerk Alliantie Destigmatisering – SWAD (in samenwerking met Soa-Aids Nederland en 21 andere organisaties), gesubsidi-eerd door verschillende ministeries. SHOP is samen met Soa-Aids Nederland een van de initiatiefnemers van de brede alliantie.
- Realisatie van de doorontwikkeling van het project Humans in the red light The Hague in samenwer-king met theater de Vaillant.
- Nieuwe huisvesting realiseren voor MT, Staf, Maatschappelijk werk en Zorgcoördinatoren.
- Ontwikkelen van een vrijwilligersbeleid, waarbij ervaringsdeskundigen in grote mate betrokken worden.
- SHOP bereikt van oudsher mannen en transperso-nen die werkzaam zijn in de seksuele dienstverle-ningssector. Naast het doorzetten van bestaande activiteiten wil SHOP zich extra inzetten voor transpersonen en mannen. In 2022 is de ambitie om te starten met het pilotproject Trans health kliniek in Den Haag en met een ontmoetingsplek voor mannelijke sekswerkers. Hierin wordt samen-werking gezocht met onder andere de gemeente, GGD, COC en The Hangout 070.

In hoeverre de plannen gerealiseerd kunnen worden is ook afhankelijk van de beschikbare financiële ruimte het komend jaar en van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Voor de realisatie van plannen is het betrekken van de juiste mensen op de juiste plek een vereiste. Op dit moment is er sprake van een gespannen arbeidsmarkt en een dreigend personeelstekort in veel sectoren.

Begroting 2022

De begroting 2022 voor de kerntaken is gekoppeld aan de kernactiviteiten van SHOP en verdeeld over de twee domeinen sekswerk en mensenhandel. De begroting is door het bestuur als volgt vastgesteld:

BEGROTING 2022	
BATEN	
STRUCTURELE SUBSIDIEBATEN MINUS PARTNERS	2.657.800
OVERIGE SUBSIDIEBATEN EN FONDSBIJDRAGEN	29.000
OVERIGE BATEN	22.950
TOTALE BATEN	2.709.750
LASTEN	
PERSONEELSKOSTEN:	
LONEN EN SALARISSEN	1.493.300
SOCIALE PREMIES EN PENSIOENLASTEN	452.700
OVERIGE PERSONEELSKOSTEN	267.500
TOTALE PERSONEELSKOSTEN	2.213.500
HUISVESTINGSKOSTEN	220.100
AFSCHRIJVINGSKOSTEN	11.000
EXPLOITATIEKOSTEN	67.200
VERKOOPKOSTEN	18.000
KANTOORKOSTEN	124.000
ALGEMENE KOSTEN	71.750
TOTALE LASTEN	2.725.550
RESULTAAT	-15.800

Bij SHOP gaan we uit van de kracht van de cliënt. We beschikken over brede en diverse hulp- en dienstverlening.

11

Urenrealisatie
en Financiële
resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

Urenrealisatie en Financiële resultaten

ABBA/VL/33952, ABBA/VL/31570 en ABBA/VL/35815

	BESCHIKKING	REALISATIE 2021	BESCHIKKING 2021
PROSTITUTIENOTA 2020-2023	ABBA/VL/33952	*21.287	21.295
ACTIEPROGRAMMA. MENSENHANDEL	ABBA/VL/33952	14.138	10.813
ACTIEPROGR. MENSENHANDEL JEUGD	ABBA/VL/33952	1.157	1.040
TOTAAL	ABBA/VL/33952	36.582	33.148
SUBSIDIEREGELING JEUGD	ABBA/VL/31570	707	707
UITSTAPPROGRAMMA SEKSWERKERS	ABBA/VL/35815	*6.308	5.955

* inclusief de 2545 uren ingezet als 25% cofinanciering ten behoeve van DUUP

Urenrealisatie

In bovenstaande tabel wordt de urenrealisatie van 2021 vergeleken met de gesubsidieerde uren conform de beschikkingen ABBA/VL/33952, ABBA/VL/31570 onderdeel van SHOP/ Jeugd en het Uitstapprogramma Sekswerkers (DUUP) ABBA/VL/35815.

Bovenstaande toerekening van de uren is afgestemd met de Gemeente Den Haag en akkoord bevonden. De 25% cofinanciering is een vereiste van de DUUP-subsidie.

Opbouw van de 25% cofinanciering

Sinds 2014 ontvangt SHOP middelen voor de uitvoering van het uitstapprogramma. Zowel in het kader van RUPS II en RUPS III als nu door de DUUP-subsidie wordt als subsidievoorwaarde gesteld dat SHOP voor 25% cofinanciering draagt. Sinds de start van het programma in 2014 komt de cofinanciering van SHOP voort uit de reguliere gemeentelijke subsidie die SHOP ontvangt voor de uitvoering van haar kerntaken. De gemeente Den Haag financiert SHOP om uitvoering te geven aan diverse activiteiten binnen de afgesproken kerntaken en die betrekking hebben op onder andere het maatschappelijk werk, het veldwerk, de zorgcoördinatie mensenhandel, de 24-uursopvang en het dienstencentrum Spot 46. Al deze activiteiten hebben een voorwaardelijke of flankerende rol bij de uitvoering van het uitstapprogramma DUUP. Zonder deze activiteiten zou het programma niet uitgevoerd kunnen worden. Deze activiteiten worden bekostigd uit de reguliere subsidie die SHOP van de Gemeente ontvangt.

FINANCIËLE RESULTATEN

	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
BATEN			
STRUCTURELE SUBSIDIEBATEN *	2.748.083	2.664.895	3.271.971
OVERIGE SUBSIDIEBATEN EN FONDSBIJDRAGEN	-	-	69.501
OVERIGE BATEN	78.976	89.965	25.593
TOTALE BATEN	2.827.059	2.754.860	3.367.065
INKOPEN DIENSTEN*)	-	-	504.861
BATEN MIN INKOPEN DIENSTEN	2.827.059	2.754.860	2.862.204
LASTEN			
PERSONEELSKOSTEN	2.127.719	2.123.741	2.170.486
AFSCHRIJVINGSKOSTEN	12.046	15.300	14.026
HUISVESTINGSKOSTEN	209.580	212.517	202.190
EXPLOITATIEKOSTEN	46.186	140.900	102.815
KANTOORKOSTEN	183.824	155.636	185.632
VERKOOPKOSTEN	17.457	19.000	11.815
ALGEMENE KOSTEN	112.815	106.141	97.705
TOTALE LASTEN	2.709.627	2.773.235	2.784.669
RESULTAAT	117.432	-18.375	77.535

* Van juli 2019 t/m december 2020 heeft SHOP de RUPS III uitgevoerd, samen met twee partners. SHOP was penvoerder en heeft alle subsidiebatens ontvangen. Het aandeel van de partners is verwerkt als ‘Inkopen diensten’. Dit verklaart waarom de subsidiebatens in 2020 hoger zijn.

Toelichting financiële resultaten

Over 2021 is een positief resultaat van € 117.432 behaald. Dit is meer dan het begrote resultaat van -€ 18.375. Dit resultaat is te verklaren door het feit dat in 2021 € 85.000 meer subsidie is beschikt dan begroot. Tevens zijn vanwege COVID-19 de activiteitenlasten lager uitgevallen dan begroot, omdat bij het begroten de verwachting was dat de versoepelingen en mogelijkheden tot fysieke bijeenkomsten sneller zouden worden hervat. Kosten als bijvoorbeeld zaalhuur, catering en inhuren van externen zijn niet gemaakt, omdat veel werk digitaal heeft plaatsgevonden. De gevolgde trainingen en opleidingen zijn vaak doorgegaan via bijvoorbeeld webinars, waardoor ook minder reis- en verblijfskosten zijn gemaakt. Hetzelfde geldt voor de door SHOP georganiseerde voorlichtingen en trainingen.

Ondanks het gerealiseerde resultaat over 2021, zorgt het huidige eigen vermogen van SHOP ervoor dat er voor een organisatie met deze omvang weinig ruimte is om tegenvallende inkomsten of hogere dan verwachte kosten op te vangen. Denk hierbij aan de sterk oplopende energiekosten en de hiervoor genoemde herhuisvesting, die verbouwkosten en zeer waarschijnlijk tijdelijk dubbele huurkosten met zich mee kan brengen. Ook zijn er middelen nodig voor de verdere kwaliteitsontwikkeling van het personeel, naast de toch al oplopende personeelskosten, zoals de kosten van ziekteverzuimpreventie en -verzekering en voor een vertrouwenspersoon. SHOP gaat de komende twee jaar werken aan het behalen van een kwaliteitscertificaat (in samenwerking met onder andere Sociaal Werk Nederland) en aan de certificering van haar training- en scholingsaanbod.

Deze kwaliteitscertificaten kunnen ervoor zorgen dat SHOP haar kennis en diensten aan een bredere groep collega's en andere belangstellenden buiten de huidige gremia van financiers kan aanbieden. Dit kan meer financiële soliditeit geven.

Daarnaast stijgen de personeelskosten door de in de CAO overeengekomen stijging van salarissen en pensioenpremies. In vier jaar tijd is er sprake geweest van stijging van salaris- en pensioenpremies van 13%. Bovendien zal de huidige CAO (2021-2023) ook kostenverhogend werken, te denken valt aan kosten voor ouderschapsverlof, thuiswerken en verdere salarisverhoging. Het rijk heeft daarom besloten om de stijgende loonkosten voor de verschillende zorg- en welzijnsinstellingen te compenseren door middelen beschikbaar te stellen voor de gemeentes. Of dit ook betekent dat SHOP gecompenseerd wordt, is iets waarover de directeur in gesprek gaat met de gemeente. Bij het opmaken van de jaarrekening 2021 zijn een aantal verwachte subsidieaanvragen voor 2022 ook nog niet gehonoreerd. Het niet toewijzen van aanvragen in 2022 of in 2023 heeft direct impact op de bedrijfsvoering en de reserves.

De continuïteit waarborgen blijft daarom een uitdaging. De door de Gemeente gekozen subsidiesystematiek met ingang van 2022 maakt de situatie nog onzekerder. Van de organisatie wordt een degelijke meerjaren inzet verwacht, maar de financiële situatie kan door de tendersystematiek (soms ook voor kleine bedragen) een grote impact hebben op de continuïteit. Deze nieuwe systematiek vraagt bovendien een grotere inzet van de ondersteunende diensten en heeft zeker een verhogend bureaucratisch effect.

Cashflow en liquiditeitsproblematiek

De cashflow blijft een punt van zorg voor directie en bestuur, ondanks het positieve resultaat over 2021 en het toegenomen eigen vermogen. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 € 305.231, hiervan zijn € 214.426 vrije reserves. Dit is 7,6% van de baten van 2021. Van de structurele jaarsubsidies die SHOP ontvangt is er bevoorschotting van 90%, met een afrekening circa 12 maanden na afloop van het betreffende jaar. Dit terwijl de betaling van salarissen, loonbelasting, pensioenpremies en andere vaste lasten niet uitgesteld kan worden. De combinatie van een relatief gering eigen vermogen ten opzichte van de jaarlijkse baten en lasten en een ontvangst van 10% van de subsidie achteraf zorgen voor cashflowproblemen die de bedrijfsvoering belemmeren.

Verdere zorg voor de continuering van de bedrijfsvoering is de hierboven omschreven verhoging van de personeelskosten van 13%. Het blijft noodzakelijk dat de in de CAO overeengekomen stijging van salarissen en pensioenpremies en overige kostenstijgingen (zoals op het moment van schrijven de explosieve stijging van de inflatie) ook de komende jaren gedekt worden door de jaarlijkse subsidie. Ook andere noodzakelijke uitgaven, zoals een alarmsysteem voor medewerkers tijdens veldwerk, een externe vertrouwenspersoon en AVG-kosten, verhogen de personeelskosten per FTE. SHOP blijft hier dan ook aandacht voor vragen. Daarnaast is SHOP nog steeds op zoek naar nieuwe huisvesting voor haar hoofdvesting en de locatie Spot46. De inrichting hiervan zal ook de nodige uitgaven met zich mee brengen. Tijdige bevoorschotting van de subsidies van 2022 en de afwikkeling van die van 2021 is noodzakelijk om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen

Maria Scali
April 2022

